

॥ श्री स्वामिनारायणो विजयतेतराम् ॥

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશ

માર્ચ ૨૦૧૭

રૂ. ૫/૦૦

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મેલ્બોર્ન ઓસ્ટ્રેલિયામાં શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજના પંચ વાર્ષિક પાટોત્સવની તસ્વીરિ ઝલક

શ્રી સ્વામિનારાયણ વિશ્રાંતિ ભવન વિલે પાર્લાનો ૧૮મો વાર્ષિક પાટોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો.

માઘ સ્નાન સમાપન સમારોહ - માંડવી

છાંબાડીયા પરિવાર દ્વારા કથાપારાયણ - માંડવી

માઘસ્નાન શ્રીહરિતપોવન ગુરુકુળના બાળકો દ્વારા, રામપર (વેકરા)

सन्देश : श्री स्वामिनारायण मंदिर, भुवनेश्वर

॥ श्री स्वामिनारायणको विनयतोत्सव ॥

धर्म, ज्ञान, विश्वास, लज्जिा जने सत्संगनो गहिमा देखावतु सामर्थिक

श्री स्वामिनारायण धर्मसंदेश

यावज्जीवं च शुश्रूषा कार्या मातुः पितुर्गुरोः ।

रोगार्तस्व मनुष्यस्य वयाशक्ति च मामकैः ॥

अनुक्रमणिका

श्रीरामानंद स्वामीना गुरु श्रीरामानुजधर्मनु कवन यस्त्रि	५
छपबेटानां इयाभाई	१०
सत्यंवद प्रियंवद	१३
सत्संगनु कथ	१५
'श्रीर्तन लज्जिा'नु सामर्थ्य	१९
आतु भागतां आवञ्जु नथी	१०
शान्तिभु	१८
सत्संग समाचार—देश	२१
सत्संग समाचार—विदेश	३०
भाव संदेश	३२

पूर्व समर्पित 'श्री स्वामिनारायण संदेश'
जुल वर्ष-२१ जुल अंश-२१३

इसो 'श्री स्वामिनारायण धर्मसंदेश'
वर्ष-१० अंश-१ पाणी-२०१०
सर्वम अंश-२०२

प.पू.प.पू. १००८ अथावर्ष श्री वेवेकेश्वरस्य भक्तवत्सल पुनर्गावर्षी

॥ संस्कारः ॥
अ.मि.स.मु.पु. अंत स्वामी श्री हरीवत्सलस्य

॥ पालिका ॥
श्री स्वामिनारायण मंदिर, भुव-ज.स.

॥ आचार्य एवं गुरुः ॥
अ.मु. अंत पुराणी स्वामी धर्मसंदेशस्यमे
श्री स्वामिनारायण मंदिर तीर्थयात्र, श्री स्वामिनारायण मंदिर,
भुव-ज.स. वती श्री स्वामिनारायण मंदिर
प्रिसमां सपथी भुव-ज.स.थीं प्रसिद्ध अर्थ.

॥ लंकी ॥
स. स्वामी गोविंदस्यस्य

॥ सङ्कतं ॥
स. स्वामी अल्लविसस्यस्य, स्वामी पुष्टोपनीसस्य

॥ धन्यवादः ॥
श्री स्वामिनारायण धर्मसंदेशस्य अर्थस्य
श्री स्वामिनारायण मंदिर तीर्थयात्र, श्री स्वामिनारायण मंदिर,
भुव-ज.स. पं.सं. : ३३० ००१.
द्वे.सं. : ०२८२९-९५०१२१ द्वे.सं. : ०२८२९-९५०१२१

E-mail : sandesh@bhujmandir.org
E-mail : info@bhujmandir.org
Website : www.bhujmandir.org

लेखकोने जात विगंती
- ०१ आशुविठल प्रसिद्धि काठ बालवती जगन्नाथी
बाल-सि.सं.
- वेथे हुकसेय आदीयन अथम स्याद वसिष्ठे अर्पणे
सुखस्य अस्तरय अथमनी अर्पणस्य अर्थी योस्यस्य
- वेथ अंत हुकसेय पावन्ये यत् अर्पणे व अर्थे ते अर्थे
सिद्धि
- हुनियु अस्तर गुरुस्य अने आचार्यस्य अर्थे अर्थे अर्थे
अर्थे अर्थे
- गुणवती, अर्पण, सिद्धि अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे
सर्वोपरवर्ष-अर्थे
- हुनियु अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे
हुनियु अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे
- आचार्यस्य १० हुनियु अर्थे अर्थे अर्थे

देशमां
आकषण सव्य ३१. ५०१/-
वार्षिक सव्य ३१. ५१/-

विदेशमां
आकषण सव्य ३१. ६००१/-
वार्षिक सव्य ३१. १००१/-

० अंत अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे
अर्थे अर्थे
० अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे अर्थे

તંત્રીની કલમે

અવનિ પર માનવ જન્મ મળવો એ સદ્ભાગ્ય છે, તમામ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની ચરણરજથી પાવન થયેલ કચ્છ ભૂમિ પર આપણા સંપ્રદાયના સત્સંગીને ત્યાં જન્મ મળવો એ મુમુક્ષુ હરિભક્તનું અહોભાગ્ય છે. ભારતભૂમિ ઉત્સવોની ભૂમિ છે અને ભારતના લોકો ઉત્સવ પ્રેમી છે આપણા ભુજ મંદિરમાં તાજેતરમાં જ શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજનો ૧૫૦મો પાટોત્સવ 'સાર્ધ શતાબ્દી મહોત્સવ' ભવ્યાતિભવ્ય રીતે અતિ ધામધૂમથી ભક્તિભાવ સાથે ઉજવાઈ ગયો. આ ઉત્સવના આનંદનો રસથાળ-શબ્દચિત્ર આગામી અંકમાં પ્રકાશિત કરી હરિભક્તની નિષ્ઠા, સમર્પણ, સેવા, ભક્તિભાવને અભિવ્યક્ત કરતા ગાથા ફોટોગ્રાફ સાથે પ્રસ્તુત કરી સૌને ઉત્સવના આનંદરસથી તરબોળ કરવાની અભિલાષા છે. આ ઉત્સવ ઉજવણીમાં કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ દ્વારા યોજાયેલ 'મશાલયાત્રા' દ્વારા એક નવા સંદેશને વાચા મળી છે. મશાલ ક્રાંતિનું પ્રતિક છે. શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજની પ્રતિષ્ઠા સાથે જ કચ્છના સત્સંગમાં એક નવો સૂર્યોદય થયો અને ભક્તિથી ક્રાંતિ આવી. આ ક્રાંતિ એવો સંદેશ આપે છે કે હૃદયરૂપી મશાલમાં ભક્તિરૂપી દિવેલ પૂરી સંપૂર્ણ નિષ્ઠા સાથે એવી તો પ્રજ્વલિત કરવી કે આત્મામાં રહેલ આસુરી તત્ત્વો રૂપી તમસનો નાશ થાય તેમજ અજ્ઞાનનાં અંધકારમાં આધ્યાત્મિકતાનો પ્રકાશ ફેલાય.

આ માસમાં હોળી આવે છે. ભક્ત પ્રહલાદને ભસ્મીભૂત કરી નાખવાના ષડ્યંત્રની હોલિકાદહનની વાત પ્રચલિત છે. આ પ્રસંગ એવો સંકેત છે કે ભગવાન પવિત્ર અને પાવનકારી વિચારો ધરાવતા નિષ્ઠાવાન ભક્તોનું રક્ષણ કરે છે. આ પ્રસંગની સ્મૃતિમાં ઉજવાતા હોલિકાદહન ઉત્સવ સમયે હોળીની અગ્નિમાં હિંસા, આતંક, દુરાચાર, ભ્રષ્ટાચાર, વ્યભિચાર, પાપાચાર, અનીતિ જેવા અનિષ્ટ તત્ત્વોને ભસ્મ કરવા. ધૈર્ય, સદ્વિદ્યા, સંયમ, શમા, સત્ય, સહિષ્ણુતા, સદાચાર, શુભત્વના સંકલ્પો કરવા.

હોલિકાદહનની એક અલ્પ પ્રચલિત કથા એવી પણ છે કે ભવિષ્યોત્તર પુરાણમાં ઢુંઢા નામની રાક્ષસીનો પ્રસંગ છે. આ રાક્ષસી બાળકો અને કિશોરોને અતિથય ત્રાસ આપતી. તેનાથી ત્રાહિમામ્ થઈ રાક્ષસીને દંડ આપવા શામજનોએ તેને સળગાવીને ભગવાનના મંત્રોચ્ચાર સાથે તેની પ્રદક્ષિણા કરવા લાગ્યા. મંત્રોચ્ચાર અને અગ્નિથી ભય પામીને રાક્ષસી નાસી ગઈ. એ વાતની સ્મૃતિમાં રાજા રઘુએ સત્યુગમાં હોલિકાદહનની શરૂઆત કરી ત્યારથી પરંપરાગત રીતે આ ઉત્સવ ઉજવાય છે.

આ ઉત્સવ તો રંગોત્સવ છે. રંગથી રંગાઈ જવાનો ખૂબ આનંદ લેવાનો અને પછી મલિન રંગોને ઘસી ઘસીને સાફ કરીને ઉજળા થવું. સંકેત એવો છે કે ભક્તિના રંગે ખૂબ રંગાવું. આત્માને ભક્તિના રંગથી રંગી નાખવું. હૃદયમાં ભક્તિભાવનો રંગ એવો તો ભરવો કે મેલ માટે સ્થાન જ ન રહે અને હૃદયમાં જો મેલ જામ્યા હોય તો ઘસી ઘસીને એવા તો સાફ કરવા કે આત્માની મલિનતા દૂર થઈ જાય અને પ્રભુભક્તિની પવિત્ર સ્વચ્છતા વ્યાપી જાય.

આપણે દૂલડોલોત્સવ પણ મન મૂકીને માણીને ધન્યતા અનુભવશું. વસંતના આ ઉત્સવમાં કેશુડાના રંગનો ઉપયોગ થાય છે. કેશુડાનો કેસરી રંગ-ભગવો રંગ-પવિત્રતા, પાવનકારીના અને ભક્તિનો રંગ છે. તેથી આપણા સંપ્રદાયમાં તેનું વિશેષ મહત્ત્વ છે. આપણા રાષ્ટ્રધ્વજમાં પણ કેસરી રંગને સર્વોચ્ચ સ્થાન મળ્યું છે.

જયશ્રી સ્વામિનારાયણ !

૧૦૦૦મી જન્મજયંતી 'સહસ્રમાન જન્મ ઉત્સવ'ના ઉપલક્ષ્યમાં શ્રીરામાનંદ સ્વામીના ગુરુ શ્રીરામાનુજાચાર્યનું શુભન ચરિત્ર (ભાગ - ૨)

મરિયાદ શ્રી રામાનુજાચાર્ય

દેહવ્યવસ્થા શ્રીરામાનંદ સ્વામી

ભગવાન શ્રીસ્વામીસરસ્વત્ય

-: યાદવપ્રકાશની ઈચ કથા :-

આ પ્રમાણે રામાનુજ કાંચીમાં ભગવાનની સેવામાં તલ્લીન રહેવા લાગ્યા. આ બાજુ કાશીને માર્ગે ચાલતા યાદવપ્રકાશે જોયું કે રામાનુજ અને ગોવિંદ આપણી સાથે નથી દેખાતા તેથી થોડો સમય તેની પ્રતીક્ષા કરવા લાગ્યા. તેવામાં ગોવિંદ એકલાજ ત્યાં આવી પહોંચ્યા. તેને જોઈને ગુરુએ પૂછ્યું રામાનુજ ક્યાં છે? તેણે કહ્યું મને ખબર નથી. ત્યારે ગુરુએ કેટલાક શિષ્યોને આજુ બાજુ શોધવા માટે મૂક્યા. પરંતુ ક્યાંય રામાનુજ મળ્યા નહીં, ત્યારે બધા વ્યાકુળ થઈ ગયા કે હાય ! રામાનુજને જંગલમાં મોટી આફત આવી ગઈ છે, એવું વિચારીને ફરી ચાલવા લાગ્યા અને ગંગાતીરે પહોંચ્યા.

-: ગોવિંદભક્ત શિવલિંગ લાવ્યા :-

એક દિવસ ગોવિંદ ભક્ત ગંગાસ્નાન કરી રહ્યા હતા ત્યારે જળમાંથી એક લિંગ તેના હાથમાં આવી ગયું. આશ્ચર્યની સાથે ગુરુને બતાવીને પૂછ્યું ત્યારે ગુરુએ કહ્યું તમારું અહોભાગ્ય છે. તમે દેવજા છો, તેથી ગંગાસ્નાનનું ફળ તમને હાથમાં મળી ગયું. ભગવાન ગંગાધરની મૂર્તિ સ્વયં આવીને તમને મળી છે. તે દિવસથી ગોવિંદનું નામ અન્નીતર્કય પડી ગયું. યાદવ પણ ગંગાસ્નાનથી પોતાની યાત્રા પૂર્ણ કરીને જગન્નાથ, અહોબિલ આદિ ભેટોની યાત્રા કરતા કરતા માર્ગમાં ચાલ્યા આવતા હતા, ત્યારે ગોવિંદે કહ્યું હું આ શિવલિંગને કોઈ ઉત્તમ સ્થાન પર પ્રતિષ્ઠિત કરીને આવું છું. ગુરુએ સંમતિ આપી. ત્યારપછી ગુરુ શિષ્યોની

લેખક :- ડૉ. સ્વામી સત્સત્કાંઠ દત્તજી - ભુવ વેદાનાથાર્ય

સાથે કાંચી આવી પહોંચ્યા.

-: યાદવપ્રકાશ અને રામાનુજ :-

શ્રીકાંચીમાં એક દિવસ યાદવપ્રકાશે રામાનુજને જોયા તો વણું આશ્ચર્ય થયું અને આનંદથી ગદ્ ગદ્ થઈને બોલ્યા. ક્યાં ચાલ્યા ગયા હતા ? તમને વિન્યાચલના જંગલોમાં ઘણા શોધ્યા પરંતુ ન મળતા અમને વણું દુઃખ થયું હતું. અમે ઘણા પ્રકારના વિચાર કરવા લાગ્યા હતા, પરંતુ આનંદની વાત છે કે તમો સદુક્ષણ અહીં છો. રામાનુજે પણ નિષાદની સહાયતાથી કાંચી પહોંચ્યાની કથા કહી સંભળાવી ત્યારે તેની લોકવિલક્ષણ સ્વભાવથી પ્રભાવિત થયા અને ફરી શિષ્યમંડળમાં રાખીને પૂર્વની જેમ ગ્રન્થોનું અધ્યાપન કરાવવા લાગ્યા.

-: આલવન્દારનું કાંચી આગમન :-

એક દિવસ કાંચીના બે વૈષ્ણવો યાત્રા નિમિત્તે શ્રીરંગ આવ્યા અને ભગવાન શ્રીરંગનાથની સેવા દર્શન કરીને આલવન્દારની પાસે આવ્યા. બન્ને વચ્ચે સત્સંગ વાર્તાલાપ થઈ થયો ત્યારે આલવન્દારે પૂછ્યું કાંચીમાં શું વિશેષ છે ? ત્યારે તેઓએ કહ્યું કાંચીમાં એક રામાનુજ મહાત્મા છે જે બહુ વિચક્ષણ અને બુદ્ધિમાન છે. એક દિવસ તેમણે કપ્યાસ શ્રુતિનો અર્થ અતિચુંદર રીતે કર્યો કે યાદવપ્રકાશ પણ તેમની સામે હારી જયા. આવું સાંભળીને આલવન્દાર પ્રસન્ન થયા કે આ અજ્ઞાનમય સંસારને પણ

એવા મહાત્માઓનું સૌભાગ્ય મળે છે. તેમણે રામાનુજને મળવાની ઈચ્છા બતાવી. તે સમયે તેઓ શ્રીરંગથી નીકળ્યા અને માર્ગમાં દિવ્યદેશની યાત્રા કરતા કરતા કાંચી પધાર્યા. ત્યાં પર્વત પર વરદરાજનાં દર્શન કરીને નીચે વલ્લિક્કની પાસે અનન્ત તથા નીલરત્ન ભગવાન (કરિય મળિક્ક-પેરુમાલ)નાં દર્શન કરી રહ્યા હતા તે સમયે યાદવપ્રકાશ પણ પોતાના કેટલાક શિષ્યો સાથે વરદરાજનાં દર્શન કરવા પધાર્યા. ત્યારે આલવન્દરે તેને પૂછ્યું આમાંથી રામાનુજ કોણ છે? ત્યારે યાદવે શૈતવર્ણવાળા અને આજ્ઞનબાહુ એક શિષ્યને બતાવી કહ્યું આજ રામાનુજ છે. તેઓ ઘણા રાજી થયા અને અનુબ્રહ્મપૂર્વક તેને જોવા લાગ્યા. ભગવાન વરદરાજનાં પાવન ચરણોમાં

“મય્ય પ્રસાદ્વલ્લભ્ય” ઈત્યાદિ શ્લોકથી એક શરણાગતિ સ્તોત્ર ગાયું અને ભગવાનની પ્રાર્થના કરી કે રામાનુજ આપણા સિદ્ધાન્તનો ઉદ્ધાર કરે. પરંતુ આ સમયે રામાનુજ સાથે વાર્તા કરવાનો અવસર ન જોઈને વાર્તાલાપ કર્યા વિના જ પાછા શ્રીરંગક્ષેત્રે ચાલ્યા ગયા.

-: બ્રહ્મરાક્ષસે રામાનુજનું

મહાત્વ બતાવ્યું :-

તે દિવસોમાં કાંચીમાં એક રાજા હતો જેની પુત્રીને એક બ્રહ્મરાક્ષસ વળખ્યો હતો. તેને કાઢવા માટે અનેક પ્રકારના ઉપાયો કર્યા હતા પરંતુ તે નીકળ્યો જ નહીં. યાદવપ્રકાશ મંત્ર જાણે છે એવું સાંભળીને રાજાએ એક સેવકને તેમને બોલાવવા માટે મોકલ્યો. સેવકનું વચન સાંભળીને યાદવે કહ્યું જાઓ! બ્રહ્મરાક્ષસને કહો કે તને નીકળવાની આજ્ઞા કરે છે તેથી નીકળી જાઓ. રાજસેવકે રાજકુમારી પાસે આવીને યાદવની આજ્ઞા સંભળાવી ત્યારે બ્રહ્મરાક્ષસ અભિમાનથી બોલ્યો કે તેને કહો કે હું તેને અહીંથી નીકળી જવાની આજ્ઞા કરું છું. આ સાંભળીને યાદવ ઘણાં ગુસ્સામાં આવી ગયા અને પોતાના શિષ્યો સાથે રાજમહેલમાં આવીને મહામંત્રનો જપ કરવા લાગ્યા અને બ્રહ્મરાક્ષસની પાસે ગયા તો રાક્ષસ પોતાનો પગ ફેલાવીને કહ્યું હે યાદવ! આ મંત્ર મને આવડે છે એવું કહીને તે મંત્ર

બોલીને કહ્યું સાંભળ । હું તારા પૂર્વ જન્મની વાત સંભળાવું છું. મધુરાન્તકના એક તળાવના કિનારે તમે એક વલ્લીકમાં રહેતા હતા. શ્રીરંગમૂર્થી વેંકટાદિ જનાર કેટલાક વૈષ્ણવધાર્મી ત્યાં સ્નાન આદિ વિધિ કરીને ભોજન કરતા હતા. ભોજન પછી શેષ અન્નને ખાવાનું સૌભાગ્ય તમને મળ્યું તેના પુણ્યપ્રતાપે તમોને વિદ્વાનનો જન્મ મળ્યો. પરંતુ હું પૂર્વ જન્મમાં એક બ્રાહ્મણ હતો અને ઘણા કઠિન યાગ પણ કર્યા હતા તેથી બધા મંત્રો મને યાદ છે. તો શું તારા આ મંત્રથી હું ડરીને નીકળી જાઉં? તારી પાસે બેઠેલા રામાનુજ જે આદિશેષના અવતાર છે જો તે આજ્ઞા કરે તો હું નીકળી જઈશ. આવું સાંભળીને માનભંગ થયેલા યાદવે રામાનુજને

કહ્યું તમો તેને નીકળી

જવાની આજ્ઞા કરો.

ત્યારે તેમણે રાક્ષસને કહ્યું

‘તું અહીંથી નીકળી જા’

ત્યારે તેણે કહ્યું જે તમે

તમારા ચરણો મારા

મસ્તક ઉપર રાખો તો હું

નીકળી જઈશ. રામાનુજે

દયા કરીને તેવું કર્યું તેથી

તે પ્રસન્ન થઈને જવાનું

નિશાન બતાવીને

નીકળી ગયો. ગુરુ પણ

રામાનુજની પ્રશંસા કરતા કરતા પોતાના મઠમાં પધાર્યા.

-: શ્રીરંગમમાં આલવન્દરની ચિંતા :-

શ્રીરંગમમાં આલવન્દર તિરુવાય્મોલિનું પ્રવચન કરતા હતા. પરમાત્માનું પરત્વ પ્રતિપાદક દર્શનની વ્યાખ્યા કરી રહ્યા હતા. ત્યારે આલવન્દરને એક ચિંતા થવા લાગી કે ‘મારા પછી આ સિદ્ધાન્તને ટકાવી રાખવા અત્યારસુધી કોઈ મલ્યું નથી’. ત્યારે કાંચીમાં રહેલ રામાનુજની યાદ આવી અને બોલ્યા કે રામાનુજે યાદવથી સંબંધ તોડીને અમારી સાથે મળવાની ઈચ્છા ન બતાવી. હવે શું કરશું? દુ:ખપૂર્વક આવું કહીને ભગવાન વરજરાજ સાથે હાથ જોડીને પોતે પૂર્વે કરેલી પ્રાર્થના સફળ થાય તેવી ફરી પ્રાર્થના કરવા લાગ્યા.

-: રામાનુજનું યાદવથી અલગ થઈને વરદરાજ ભગવાનની સેવામાં રહેવું :-

એક દિવસ રામાનુજના અંતરમાં સ્વભાવિક

વિચાર આવ્યો કે આલવન્દારની અંતરંગ શરણાગતિ લેવાનો સમય થઈ ગયો. તેથી એક દિવસ યાદવપ્રકાશ અને રામાનુજની વચ્ચે એક ઉપનિષદની શ્રુતિના અર્થની ચર્ચા થઈ. તે દિવસે વિશિષ્ટાદ્વૈત સિદ્ધાન્તના તત્ત્વનું વર્ણન રામાનુજે ખૂબ સરસરીતે કર્યું અને ગુરુજી કોઈ ઉત્તર આપી શક્યા નહીં. તેથી ગુસ્સામાં આવીને ગુરુએ કહ્યું તું મારું અપમાન કરે છે, આજથી મારી પાસે ભણવા આવવું નહીં. કોઈ બીજા પાસે જઈને ભણી લેશો. આ ઘટનાને એક શુભ સંકેત માનીને રામાનુજ ત્યાંથી નીકળી ગયા. ઘરે જઈને માતાને બધી વાત કહી સંભળાવી. માતાએ કહ્યું કાંચીપૂર્ણમાં ભગવાન વરદરાજની સેવામાં એક ભક્ત રહે છે તેમની પાસે જઈને રહો અને તે કહે તે સેવા કરો. માતાની આજ્ઞાથી રામાનુજ કાંચીપૂર્ણ આવીને રહેવા લાગ્યા અને ભગવાનની સેવા માટે શાલકૂપમાંથી પ્રતિદિન જળ લાવતા હતા.

-: શ્રીરામાનુજને શ્રીરંગ લઈ જવા માટે શ્રીમહાપૂર્ણનું આગમન :-

શ્રીરંગમ્માં આલવન્દાર અસ્વસ્થ રહેવા લાગ્યા તેથી પરમપદ ગમનની પ્રતીક્ષામાં રહેતા હતા. તે સમયે કાંચીથી બે શ્રીવૈષ્ણવો આવ્યા, તેમના મુખેથી સાંભળ્યું કે રામાનુજ યાદવપ્રકાશથી વિરક્ત થઈને કાંચીપૂર્ણ જઈને ભગવાનની સેવામાં રહ્યાં છે. આવું જાણીને આલવન્દાર ઘણા પ્રસન્ન થયા કે ભગવાને મારી પ્રાર્થના સાંભળી લીધી. તરતજ પોતાના પ્રિય શિષ્ય મહાપૂર્ણને બોલાવીને કહ્યું તમો અત્યારેજ કાંચી જઈને કોઈ પણ ઉપાયે રામાનુજને અહીં લઈ આવો. જઈને કહેજો કે શ્વેતોત્તરનામાં તમારી સહાયતા જોઈએ છીએ. મહાપૂર્ણ તરતજ ગુરુની આજ્ઞાને શિરોધાર્ય માનીને કાંચી પહોંચ્યા.

-: મહાપૂર્ણ અને રામાનુજ :-

કાંચીમાં મહાપૂર્ણ વરદરાજ મંદિરમાં ગયા ત્યારે રામાનુજ કૂપજળ લેવા માટે ગયા હતા. મંદિરથી બહાર આવીને કૂવાના માર્ગપર ઊભા રહીને મધુર સ્વરથી સ્તોત્રરત્નનું ગાન કરવા લાગ્યા. જ્યારે ત્યાં આવ્યા ત્યારે તેમણે સ્તોત્રરત્નનો આ શ્લોક સાંભળ્યો.

**“ક્ષમા મિત્રઃ શાન્તમ્બઃ પત્નઃ સ્વરત્નિચેતોઽપિ વલ્ય
સક્તિમાર્ગકવિપુસ્તતે !”**

આ સાંભળીને તેના પ્રત્યે આકૃષ્ટ થઈને પ્રેમથી સાંભળવા લાગ્યા અને મહાપૂર્ણ પાસે આવીને પૂછ્યું, આ

શ્રીસૂક્તિ કોની છે? મહાપૂર્ણે ઉત્તર આપ્યો કે આલવન્દારની છે. રામાનુજે કહ્યું તો હું તેમનાં દર્શન કરવા ઈચ્છુ છું. ત્યારે તેમણે કહ્યું હું તમોને તેમનાં દર્શન કરાવીશ. એવું કહીને બન્ને મંદિરમાં આવ્યા અને ભગવાનને જળ અર્પણ કરીને ભગવાનની આજ્ઞા લઈને શ્રીરંગમ્ જવા ચાલી નીકળ્યા.

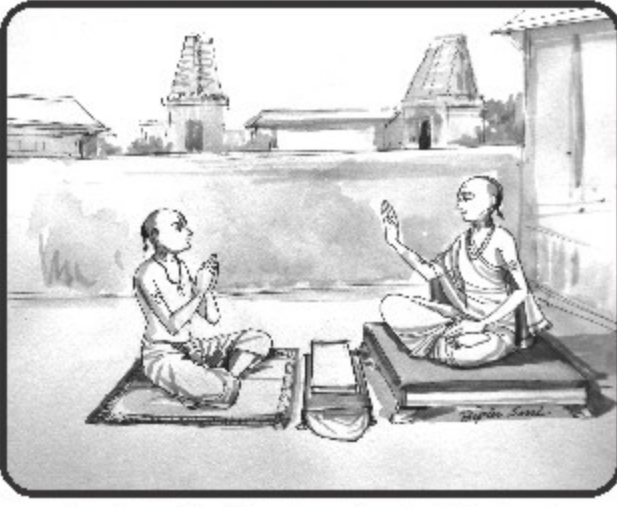
મહાપૂર્ણે કાંચી આવ્યા પછી આલવન્દારનું સ્વાસ્થ્ય વધારે ખરાબ થયું. એક દિવસ શ્રીરંગનાથની સેવામાં આવ્યા અને પાણ્યોગિના ‘અમલનુ આદિ પિરાનુ’ના અનુસંધાનપૂર્વક સેવા કરીને મઠમાં પધાર્યા. ત્યાં ઉપનિષદ તથા દિવ્યપ્રબન્ધોની પારાયણ સાંભળતા સાંભળતા આચાર્ય શ્રીરામમિશ્રના ચરણોનું ધ્યાન કરતા થકા વૈકુંઠધામસ્થ ભગવાનની સેવા માટે વૈકુંઠધામ સિધાવી ગયા.

આ દુઃખદ સમાચાર સાંભળીને તેમના બધા શિષ્યો ઘણા દુઃખી થયા. સર્વેને આશ્વાસન આપતા થકા આલવન્દારના પુત્રે ઔર્ધ્વદૈહિક ક્રિયાઓ કરવા માટે આજ્ઞા આપી તેથી આલવન્દારની ઈચ્છા અનુસાર યથાવિધિ સંસ્કાર કરીને ઉત્તર કાવેરીના કિનારે ભૂમિસાત કરવા માટે બ્રહ્મરથમાં બેસાડીને લઈ જવામાં આવ્યા. તેજ સમયે મહાપૂર્ણ અને રામાનુજ કાંચીપૂર્ણથી ચાલતા ચાલતા ત્યાં આવી પહોંચ્યા.

-: રામાનુજે આલવન્દારનાં અંતિમ દર્શન કર્યાં :-

જ્યારે મહાપૂર્ણે ત્યાં ઘણા શ્રીવૈષ્ણવોને એક સાથે જોઈને પૂછ્યું ત્યારે ખબરપડી કે આલવન્દાર વૈકુંઠ સિધાવ્યા છે. મહાપૂર્ણને આચાર્યનું વૈકુંઠધામ ગમન વજની જેમ ઘાત લાગ્યો. પરંતુ થોડું આશ્વાસન મળ્યું કે આલવન્દારને અંતિમ દર્શન કરવાનું સૌભાગ્ય મળ્યું. બન્ને જણા આચાર્યના દિવ્ય શરીરની પાસે જઈને દર્શન કર્યા. રામાનુજે જ્યારે નખશિખાપર્થન્ત શરીરનાં દર્શન કર્યાં ત્યારે હાથની ત્રણ આંગળીઓ વળેલી જોઈ ત્યારે તેણે પૂછ્યું કે શું હંમેશાં આવી રીતે જ આંગળીઓ વળેલી રહેતી હતી? શિષ્યોએ કહ્યું નહી, પહેલાં આવી રીતે ન હતી. અમે અત્યારે જ આવી થયેલી જોઈ છીએ. રામાનુજે મનમાં એવું વિચાર્યું કે ‘આચાર્યનું કોઈ અભિષેક કાર્ય બાકી રહી ગયું હોય’ એવું વિચારીને ફરી શિષ્યોને પૂછ્યું કે આચાર્યના પ્રવચનમાં એવું સાંભળ્યું હતું કે, તેમનો કોઈ મનોરથ હતો. શિષ્યોએ બતાવ્યું કે હા, તેમના ત્રણ મનોરથો હતા (૧) વિશિષ્ટાદ્વૈત

સિદ્ધાન્ત પ્રમાણે બ્રહ્મચૂરની વ્યાખ્યા કરવી. (૨) શ્રીશકકોપની સહસ્રગીતિ (તિરુવાઇમોલિ)ની વ્યાખ્યા કરવી. (૩) વ્યાસ તથા પરાશર પ્રત્યે કૃતજ્ઞતાનું અનુસંધાન અવિચ્છિન્ન પક્ષે ચાલવું રહે એવો ઉપાય તૈયાર કરવો. આ ત્રણ સંકલ્પોનો આચાર્ય પોતાના પ્રવચનમાં ઉલ્લેખ કરતા હતા. એનાથી બીજું અમે કંઈ જાણતા નથી. શ્રીવૈષ્ણવોની આ વાત સાંભળીને રામાનુજે આચાર્યને પ્રણામ કરીને કહ્યું “કસે મયિ શ્રીચરણામનુગ્રહો નિસ્વગ્રહો મયિ, યદિ વ કારુણિકો મયાક્ષન વપુષિ મે કલિયાનમનુગૃહ્ણીયાતેઈ મનોરથક્રિયામનિમયશ્ચરણં પરિપૂરયેન્મ્”। આચાર્યની કૃપા અને પરમાત્માની ઈચ્છા રહેશે તો જીવન દરમ્યાન આ ત્રણે કાર્ય પૂર્ણ કરીશ.

-: રામાનુજે પહેલો સંકલ્પ કર્યો :-

સંગ્રહ નિશ્ચિત્તામર્શન્ તત્ત્વજ્ઞાનપર: શુભમ્ ।
શ્રીમાધ્વજ્ઞ કરિષ્યામિ જગત્કામ ક્ષેત્રમ્ ॥

હું લોકહિત માટે સમસ્ત અર્થોનો સંગ્રહ કરીને મંજલમય તત્ત્વજ્ઞાનનું પ્રતિપાઠન કરનાર ‘શ્રીભાધ્વમ્ જ્ઞાન્શ્ચ’ની રચના કરીશ. આ પ્રથમ સંકલ્પ કરવાની સાથે જ એક આંગળી સીધી થઈ ગઈ.

બીજો સંકલ્પ -

“અહં વિષ્ણુમતે સ્થિત્વા જનનજ્ઞાનમોક્ષિતાન્ ।
પદ્મ સંસ્કારસમ્પાદન્ ક્રમિકાન્નાય વત્સાન્
પ્રપત્તિધર્મં નિરતાન્ કૃત્વા સ્થામિ સર્વથ ॥”

હું વિષ્ણુમતમાં રહીને અજ્ઞાન મોહિત મનુષ્યોને પંચસંસ્કારયુક્ત દ્રાવિડવેદવિશારદ અને શ્રીનારાયણ ભગવાનને શરણાગત કરીશ. આ બીજા સંકલ્પની સાથે જ બીજી આંગળી પણ સીધી થઈ ગઈ.

ત્રીજો સંકલ્પ -

જીવૈશ્વરાશીન્ ત્લોકોભ્ય: કૃપયા ય: પરાશર: ।
સંસ્પર્શયન્ તત્ત્વજ્ઞાકાન્ તત્ત્વપ્રયગ્દીક્ષિતાયા ।
પુરાણલ્લં સંસ્કંદે મુનિવર્ય: કૃપાનિધિ: ।
તસ્ય નામ્ના મહાપ્રાન્ત વૈષ્ણવસ્ય વ કસ્યચિત્ ।
અનિષ્કાન્ કરિષ્યામિ નિષ્કર્ષાય મુનેરહમ્ ।

જેવીરીતે દયાળુ મુનિશ્રેષ્ઠ પરાશરે મનુષ્યો પર દયા કરીને જીવ, ઈશ્વર અને માયા આ ત્રણેના સ્વભાવ, ઉત્પત્તિ અને ઉપાધનો માર્ગ બતાવવા માટે પુરાણરત્ન વિષ્ણુપુરાણની રચના કરી. તેનું ઋણ પૂરું કરવા માટે હું તે પરાશરના નામથી જ મહાપંડિત વૈષ્ણવ તૈયાર કરીશ. આ

ત્રીજા સંકલ્પની સાથે જ ત્રીજી આંગળી સીધી થઈ ગઈ.

આ પ્રમાણે રામાનુજ ત્રણ સંકલ્પ કરવાની સાથે જ આચાર્યની ત્રણે આંગળીઓ સીધી થઈ ગઈ. આ જોઈને સર્વે ઉપસ્થિત શ્રીવૈષ્ણવો વિસ્મિત થઈને બોલ્યા

“પુણ્યાન્મોક્ષવિકારસાય પાપધ્યાન્નક્ષયાય વ । શ્રીમાનવિરશુભ્ણી
રમતાનુપવિવાકર: ॥”

હે રામાનુજા આચાર્યની કૃપા આપની ઉપર ભરપૂર છે. હવે વિશિષ્ટાદિત દર્શનના નિર્વાહક આપ જ છો. રામાનુજ આલવન્દરના દિવ્યશરીરને પોતાના નેત્રો અને મનમાં સ્થાપિત કરીને પોતાને કૃતાર્થ માનવા લાગ્યા. અને કહ્યું આચાર્યના ચરણકમળોનાં દર્શનથીજ સર્વે શ્રેય પ્રાપ્ત થઈ ગયાં અને સઘોસાથ દુ:ખ પણ થયું કે એક દિવસ પણ આચાર્યની પાસે રહીને પ્રવચન સાંભળવાનો અવસર મળ્યો હોત તો હું પોતાને ભાગ્યશાળી માનત.

ત્યારપછી સર્વે શ્રીવૈષ્ણવોની સાથે રામાનુજ અવભૂતરનાન કર્યું અને ભગવાન શ્રીરંગનાથનાં દર્શન કર્યા વિનાજ કાંચી આવી ગયા. વારંવાર મનમાં વિચારતા રહ્યા કે એક દિવસ આચાર્યની સેવામાં રહેવાનો અવસર મળ્યો હોત તો પરમપદનું સોપાન નિર્મિત કરી શક્યો હોત.

-: શ્રીકાંચીપૂર્ણ સ્વામી પર રામાનુજની ભક્તિ :-

રામાનુજને કાંચીપૂર્ણ સ્વામી પર અપાર ભક્તિ હતી. જેને કારણે તેમનાં ચરણોમાં સમાગ્રય લેવા ઈચ્છતા હતા. પરંતુ કાંચીપૂર્ણ સ્વામીએ એવું કહીને ના પાડી દીધી કે આ વર્ણાશ્રમના નિયમથી વિરુદ્ધ છે કારણ કે હું નિમ્નજાતિનો છું. પરંતુ કોઈ પણ ઉપાયે રામાનુજ તેમની

આથે પોતાનો સંબંધ રાખવાના ઉદ્દેશથી કાંચીપૂર્ણ સ્વામીને પોતાના ઘરમાં એક દિવસ ભોજન માટે આમંત્રિત કર્યાં. સ્વામીએ આમંત્રણનો સ્વીકાર કર્યો. રામાનુજે પોતાની પત્ની દ્વારા વિવિધ પકવાન અને વ્યંજન તૈયાર કરાવ્યાં. શાલકૂપથી જળ લાવીને તૈયાર રાખ્યું અને ભગવાનની પૂજા આદિ નિત્ય સેવા કરીને સ્વામીની પ્રતીક્ષા કરવા લાગ્યા. ઘણી પ્રતીક્ષા કર્યા પછી પણ સ્વામી ન પધાર્યા ત્યારે સ્વયં રામાનુજ દક્ષિણના માર્ગથી તેમના ઘેર ગયા; પરંતુ આ બાજુ ઉત્તરના માર્ગથી કાંચીપૂર્ણ સ્વામી રામાનુજના ઘરે આવી ગયા. ભગવાનની સેવામાં જવું છે એવું કહીને જહ્લો ભોજન કરાવી દેવાનું કહ્યું. દેવીએ તેમને અલગ સ્થાનમાં બેસાડીને પ્રેમથી ખૂબ ભોજન પીરસ્યું. ભોજન પૂર્ણ કરીને સ્વામીના ગયા પછી દેવીએ તે સ્થાનને ગોમયથી લીપીને પવિત્ર કર્યું અને શેષ ભોજન પાડોશીને આપી દીધું અને પોતે સ્નાન કરી શુદ્ધ થઈને પતિ માટે બીજા રસોઈ બનાવવા લાગ્યાં. જ્યારે રામાનુજ કાંચીપૂર્ણ સ્વામીના ઘેર પહોંચ્યા તો ખબર મળી કે સ્વામી તો મારે ઘેર પહોંચી ગયા છે તેથી તે તુરંત ઘેર આવ્યા. દેવીને પૂછ્યું તો તેણે બધી વાત કહી સંભળાવી. અસ્પૃશ્ય માનીને ભોજન સ્થાનને ગોમયથી શુદ્ધ કરવું, પત્નીનું સ્નાન કરવું, આવું જોઈને તેઓ ઘણા દુઃખી થયા અને વિચારવા લાગ્યા કે ભગવાનનો સંકલ્પ શું હશે અને આપણે શું કરી રહ્યા છીએ ?

-: કાંચીપૂર્ણનાં વચન ષટ્ક :-

બીજે દિવસે રામાનુજ કાંચીપૂર્ણ સ્વામીના દર્શન માટે ઘેર ગયા અને નિવેદન કર્યું કે મારા મનમાં વિચાર આવે છે તેને વિષે તમો ભગવાનનો નિર્ણય શું છે તે જાણીને મને કહો. સ્વામીએ હા કહી. સ્વામીએ વરદરાજ ભગવાનની સેવામાં નિવેદન કરીને ઉત્તર મેળવીને બીજે દિવસે જ્યારે રામાનુજ આવ્યા ત્યારે તેણે કહ્યું -

अहमेव परब्रह्म जगत्कारण कारणम् ।

क्षेत्रज्ञेश्वरयोर्भेदः सिद्ध एव महामते ॥

मोक्षोपायो न्यास एव जनार्ण मुक्तिमिच्छताम् ।

मद्भक्तानां जनानाञ्च नान्तिमस्मृतिरिच्यते ॥

वेदावसाने सत्તાનાં દશમિ પરમં પદમ્ ।

पूर्णाचार्य महत्मानं समाश्रय गुणाश्रयम् ।

इति रामानुजाचार्यं मयोक्तं वद सत्वरम् ॥

(૧) હું જ (વરદરાજ ભગવાન) પ્રકૃતિનો કારણ પરબ્રહ્મ તત્ત્વ છું. (૨) વિદ્યવિદીશ્વર ભેદ સ્વતઃ સિદ્ધ છે. (૩) મુમુક્ષુ મનુષ્યો ભગવાનના ચરણોમાં પ્રપત્તિ કરે એજ મુક્તિ છે. (૪) મારા ભક્તો અંતિમ સમયે મારું સ્મરણ ન કરે તો પણ તેની મુક્તિ અવશ્ય થાય છે. (૫) શરીર છોડ્યા પછી મારા ભક્તો પરમપદને પામે છે. (૬) સર્વગુણ સંપન્ન મહાત્મા મહાપૂર્ણ સ્વામીના ચરણકમળનો આશ્રય પ્રહણ કરો. મારો આ સંદેશ જહ્લો શ્રીરામાનુજને જઈને સંભળાવો.

જે વિષય પર જાણવાની ઈચ્છા રામાનુજની હતી જે આજે જાણીને અતિ પ્રસન્ન થયા. અને મહાપૂર્ણ સ્વામીની સેવામાં રહેવાની ઈચ્છાથી કાંચીથી શ્રીરંજનેશ્વર આવી ગયા.

-: મધુરાન્તકમાં રામાનુજ અને મહાપૂર્ણનું મિલન :-

તે દિવસોમાં શ્રીરંજમ્ના શ્રીવૈષ્ણવોએ નિશ્ચય કર્યો કે આપણા સિદ્ધાન્તના નિર્વાહ માટે રામાનુજને અહીં બોલાવીને ગાદી પર બેસાડવા જોઈએ, આ કાર્ય મહાપૂર્ણ સ્વામી જ કરી શકશે. સર્વે શ્રીવૈષ્ણવોના આગ્રહથી મહાપૂર્ણ સ્વામી સકુટુંબ કાંચીના માર્ગે રવાના થયા. માર્ગમાં મધુરાન્તક ક્ષેત્રમાં કોદણરામની સન્નિધિમાં આવી પહોંચ્યા. રામાનુજ પણ મહાપૂર્ણની પાસે જવાની ઈચ્છાથી શ્રીરંજમ્ની યાત્રા માટે નીકળ્યા હતા, અને સંયોગ વસાત એજ દિવસે મધુરાન્તક આવી પહોંચ્યા. ત્યાં અચાનક મહાપૂર્ણ સ્વામીનાં દર્શન કરીને બહુ પ્રસન્ન થયા. હું જે ધનની ખોજમાં હતો તે આજે સ્વયં સામે આવીને મળી ગયું. હવે વિલંબ ન થવો જોઈએ એવું વિચારીને તેમણે મહાપૂર્ણ સ્વામીને પ્રાર્થના કરી કે આજે જ મને ચર્કાકન આદિ સંસ્કાર સંપન્ન કરીને મારી રક્ષા કરો. મહાપૂર્ણ સ્વામીએ તેમની અતિ ઈચ્છા જોઈને શંખ ચક્કની છાપ આપીને પંચસંસ્કાર કર્યાં. અને ઉપદેશ કર્યો કે આલવન્દારનાં ચરણકમળ જ પ્રાપ્ય છે. ત્યારપછી બન્ને ત્યાંથી કાંચી પધાર્યાં. ત્યાં રામાનુજે પોતાના ઘરના એક ભાગને તેમના માટે ખાલી કરી આપ્યો. સ્વામી ત્યાં રહેવા લાગ્યા અને રામાનુજ તેમના ચરણોમાં બેસીને આલવારોની શ્રીમુક્તિઓ તથા દર્શનરહસ્યાર્થોનું અધ્યયન કરવા લાગ્યા.

ઉપલેટાનાં રૂપાભાઈ

શૂરવીરતા એ માત્ર પુરુષોનો ઈજારો નથી. ઈતિહાસ એવી શૂરવીર સ્ત્રીઓનાં ચરિત્રોથી સભર છે. એમાંય સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનાં સ્ત્રીભક્તોની સત્સંગ પ્રત્યેની નિષ્ઠા પૂર્ણ આચારાતી શૂરવીરતા અનન્ય છે.

પ્રતિકૂળતાઓથી ઘરોથેલા જીવનના વાતાવરણમાં પણ પુરુષ ભક્તોએ સત્સંગને શિર સાટે જાળવ્યો છે અને અકલ્પ્ય વિટંબણાઓના સમૂહ વચ્ચે પણ પારોઠના પગલાં ભર્યાં નથી. પરંતુ સ્ત્રીભક્તોએ તો તદ્દન વિપરિત, પ્રતિકૂળ એવા નિકર્તુલ્ય આસરિયાઓની વચ્ચે રહીને સત્સંગ જાળવવાની સાથે વિરોધીઓને પણ પોતાની સમજણથી, વર્તનની દૃઢતાથી, શુદ્ધચરણથી સુધાર્યા છે. અપમાનોના ઝાપટાઓની વચ્ચે આજ્ઞનમ રહીને પણ પોતાનો સત્સંગ ટકાવ્યો છે. નિયમ, નિશ્ચય અને પક્ષની જાળવણીમાં સહેજ પણ ઓટ આવવા દીધી નથી, એટલું જ નહીં,

પરંતુ સાથે ભૂખ્યા તરસ્યા રહીને પણ નિયમ પાલન અકબંધ રાખેલ છે. ભૂવા ભારાડીના હાકલા-પડકારા, દીરા-યાગા, મંત્ર, મૂક, તાવીજ, માદબિયા, દાણા, ૨ બલિને વશ થયા વગર પોતાના તથા સંતાનોના અસ્તિત્વની પરવા કર્યા વગર, સિંહણની માફક તેમનો સામનો કરીને પરાજિત કર્યા છે. સામાન્ય લોકોના તો દીક પરંતુ દેવીઓના સ્થાનકમાં જ દેવીઓને ધુજાવી દીધી છે. આવા સ્ત્રીભક્તોની અનન્ય, બહાદૂરીપૂર્વકની ક્રિયાઓ આપણને 'પિબેકાખ્યાન'ની યાદ અપાવી જાય છે. આવા જ એક બેજોડ શૂરવીર સ્ત્રીભક્ત હતા ઉપલેટાનાં રૂપાભાઈ.

ઉપલેટા પાસે આવેલા ભાયાવદર ગામમાં સોમાજીભાઈ ખવાસ રહેતા. નિષ્ઠાવાન ક્ષત્રિય સત્સંગી જણાભાઈના યોગમાં આવ્યા. સોમાજીભાઈ અવારનવાર સ્વામિનારાયણના સંતોનો સમાગમ થવાથી સત્સંગના રંગે રંગાઈ ગયા. તેઓ અવારનવાર ગઢડા જતા. તેમની સાથે તેમની દીકરી રૂપાભાઈને ગઢડામાં રાજભાઈ તથા જીવુભાઈનો યોગ થતા સત્સંગ પ્રવેશ થયો. ધીમેધીમે સત્સંગની સમજણ દૃઢ થતી ગઈ. શ્રીહરિના સર્વોપરીપણાની દૃઢતા નિશ્ચલ થઈ ગઈ. રાજબા અને જીવુબા થકી મળેલ જ્ઞાનમાં પૂછવાનું જ શું હોય ? તેમની દરેક ક્રિયામાં, વિચારમાં, શબ્દમાં શ્રીહરિની સર્વોપરીપણાની જગલક દેખાતી.

સત્સંગના રંગે રંગાયેલાં રૂપાભાઈનું લગ્ન ઉપલેટાના દેવશી યાવડા સાથે જ્ઞાતિના રિવાજ પ્રમાણે નાનપણમાં જ નક્કી થઈ ગયેલું. દેવશી યાવડાનો પરિવાર શક્તિની ઉપાસના કરતો. રૂઢિચુસ્ત દેવીની માનતા અને બલિમાં માનનારું અને ભૂવાના શબ્દોને આદેશ માનીને વર્તનારું કુટુંબ હતું, ભૂવો બોલે તેને પ્રહ્લ વાક્ય જ ગણતા. જ્યાં ભૂવાની બોલબાલા હોય ત્યાં ધર્મ-નિયમ હોય જ નહીં. ત્યાં માત્ર હિંસા, બલિદાન, માંસાહાર, લસણ, ડુંગળીનો ગંધારવાડો જ હોય. આ બાબત

પોતાની દીકરીના સસરાપક્ષના જીવન અંગે સોમાજી ખૂબ જ ચિંતિત હતા. તેથી લગ્નનો આદર કરતા પહેલા તેઓ જણાભાઈને મળ્યા અને પોતાની દીકરી માટેની મૂંઝવણની વાત કરી. જણાભાઈએ આ માટે મહારાજ પાસે જઈને બધું કહેવાની સલાહ આપી. સોમાજી અને જણાભાઈ સાથે મહારાજ પાસે ગયા. મહારાજ પાસે રજૂઆત કરતા કહ્યું, "હે મહારાજ ! સામાવાળાનું કુટુંબ તો દેવી ઉપાસક છે. દેવી ભલિન કષ્ટાની છે. તેની સાથે લીલા નાળિયેરની બલિ દેવાય છે. અભસ્થ ખાણીપીણીથી રીઝવવામાં આવે છે તો આમાં કરવું શું ?" મહારાજે કહ્યું, "રૂપાભાઈ સત્સંગમાં કેવાક

રંગાયેલા છે ?” જાણાભાઈએ જવાબમાં કહ્યું “મલુ ! અમારાથી તો ક્યારેય એવો પ્રતિકૂળ પ્રસંગ હોય તો છૂટછાટ લેવાઈ પણ જાય પણ રૂપાભાઈતો પોતાના ધર્મ નિયમપાલનમાં હિમાલય જેવા અડગ છે નિષ્ઠ તો તેમની જ. નિયમપાલનની ચૂસ્તતા તો માત્ર તેમની જ. એ બાબતે ચલાવી લેવાની તો વૃત્તિ જ નહીં અને એટલે તો સોમાજની મૂંઝવણનો પાર નથી.” મહારાજે સોમાજને કહ્યું, “રૂપાભાઈ તો અમારા આશ્રિત છે, તેથી તમે એની જરાપણ ચિંતા ન રાખો. રૂપાભાઈને અમારો સંદેશો પહોંચાડજે કે સંકટની ઘડીમાં અમને સંભારે. રૂપાભાઈની રક્ષા અમે કરીશું.” સોમાજ તથા જાણાભાઈ નિશ્ચિત બની ભાયાવદર આવ્યા.

રૂપાભાઈના લગ્ન થયાં. પોતાની સત્સંગી ઠીકરીને સાસરે વળાવવા સમયે સોમાજએ દેવશી ચાવડાને વિનંતીના સ્વરમાં પોતાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરતાં કહ્યું, “અમારું કુટુંબ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું આશ્રિત છે. રૂપાભાઈને તમારા હાથમાં સોંપ્યાં છે. તેને તેના ધર્મ નિયમ પાળવા દેવા વિનંતી છે.” દેવશી ચાવડાએ કહ્યું, “એ બાબતે અમારી રજા છે, માટે ચિંતિત ન થશો.”

કિપણનાની દેહતા

સ્વામિનારાયણીય સાત્વિકતાનો તામરી દેવીના મલિન મઠમાં પ્રવેશ થયો. આ મઠ એટલે મલિન દેવીની ભોગની, મલિન ઈચ્છાની પરિપૂર્તિ માટે નિર્દોષ, અબોલ, ભોળા, ચોપગા પ્રાણીઓના બલિ ચઢવવાનું એક માત્ર સ્થાન. ક્યારેક મરઘાં પણ ઝપટમાં આવી જતા. અપવિત્રતાનેય શરમાવવું પડે તેવું જુગુપ્સાપ્રેરક અને બીભત્સ સ્થાન, જ્યાં દેવી પાસે દયાની માગણી કરતાં પહેલાં જ બકરું-મરચું વધેરાઈ જતું. માનતા અને વાર તહેવારના દિવસે તો ભૂવાઓની ટોળકી આવી જ ગઈ હોય. સમગ્ર વાતાવરણમાં ડકલાના પડકારા તથા સાંકળના ખોટા પ્રકાર સમયે હાકલા-પડકારાથી ભયનું સ્રામજ્ય વ્યાપી જતું. ભૂવો મેલીવિદ્યા, દોરા-ધાગા, દાહાને ઓથે સૌને ડારા દેતો હોય, “માતાજી કોપાયમાન થશે, ધનોત ધનોત નીકળે જશે, છોકરા માંદા થઈને ફાટી પડશે. ઢોરમાં યોગ આવશે, દોવા નહીં હે.” આવી તો કંઈક ધાકધમકી ભરેલી આગાહીઓ કરી સમગ્ર વાતાવરણને પોતાના વશમાં કરી

લેતા હોય.

આવા મલિન સ્થાનમાં સાત્વિક જીવન જીવતા એવા રૂપાભાઈનો પ્રવેશ થયો. પ્રવેશની સાથે જ તેમને સમગ્ર પરિવારની માનસિકતાનો ખ્યાલ મળી ગયો. પોતાની સ્વામિનારાયણ પ્રત્યેની નિષ્ઠાનો પરિચય તરત જ આપી પણ દીધો. સાસુએ કુટુંબના રિવાજ અનુસાર પરિવારને કુળદેવી પાસે છેડાછેડી છોડવાની અને પગે લાગવાની વાત કરતાં જ રૂપાભાઈએ હિમ્મતભેર સમ્મતિ આપી નિષ્ઠાપૂર્વકનો જવાબ આપી સૌને બોલતા બંધ કરી દીધા, “મારી છેડાછેડીની ગાંઠ તો મારા ભગવાન શ્રીજીમહારાજ પાસે ગઢડામાં જ છૂટશે. મારે તો તેની જ માનતા છે.” અને ધાર્યું તો જેમ ધણીનું જ થાય તેમ આ પ્રસંગે પણ શ્રીજીમહારાજની કુટુંબીઓ વચ્ચે વાત વાળી લેવાનું ડહાપણ કરતા કહ્યું, “અત્યારે તો વહુ નવા છે. કુટુંબની રીતભાતથી અજાણ છે તેથી અત્યારે તેને રાજી રાખી તે કહે તે પ્રમાણે કર્યો પછીની વાત પછી.” પોતાની માની મરજી સમજીને દેવશી ચાવડા, રૂપાભાઈને ગઢડા લાવ્યા. રૂપાભાઈ શ્રીહરિની સન્નિધિ બેઠા અને તેમની પાસે છેડાછેડીની ગાંઠને છોડાવીને આશીર્વાદ મેળવ્યા. આમ, લગ્નજીવનની શરૂઆત સાત્વિકતાની સામે મલિનતાને સમાધાનકારી વલણ અપનાવવું પડ્યું.

ઉપલેટમાં રહેતા રૂપાભાઈને આહિર સત્સંગી દેરાણી-જેઠાણી મલાયબાઈ તથા રૂપાભાઈની સાથે સત્સંગ થયો. મલાયબાઈ તો રૂપાભાઈની નજીકમાં જ રહેતા તેથી દરરોજ સત્સંગ કરતા. પ્રસંગોપાત ઉત્સવ-સમૈયામાં પણ સાથે જ જતા. સાસુને રૂપાભાઈનું સવારમાં વહેલા ઊઠીને પૂજા કરવાનું, પાણી, છાસ, દૂધ ગાળવાનું, લસણ-ડુંગળી ન ખાવાનું લેશ માત્ર ન ગમતું. પરંતુ રૂપાભાઈનો ઉપાલંબ કરવા સિવાય કંઈ ન કરી શકતો. સમય જતા રૂપાભાઈ ત્રણ પુત્રોની માતા બન્યાં. ત્રણેયને રૂપાભાઈએ સ.ગુ. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના હસ્તે વર્તમાન ધરાવ્યાં અને સત્સંગ ધર્મના અમી પાયા. ખૂબજ કાબજી તથા સાવચેતીપૂર્વક સાસરિયા સાથેના સંબંધોમાં વિશેષ ન થાય એ રીતે પોતાના ત્રણેય પુત્રોને સાસરિયાના કુસંગથી દૂર રાખ્યા. સત્સંગના સંસ્કારોનું સિંચન કર્યું. ધર્મ-નિયમપાલનમાં દઢ બનાવ્યા. રૂપાભાઈનો દિયર માતાજીનો ભૂવો હતો. તેણે એક દિવસ મઠમાં ધૂણતાં ધૂણતાં કહ્યું, “તમારા ભૂવાના કુળમાં જ જો

મારી અનાદર થાય તો અન્ય લોકો આદર કેવોક કરશે. મારા પગલાજણા અને નૈવેદ્ય તો બાકી છે. વહેલાસર પતાવી ઘો નહીંતર તમારા પરિવારને હું બરબાદ કરી નાખીશ.” આમ, દિયરે કુત્કારીને માતાજીની ધમકી ઉચ્ચારી. રૂપાબાઈના સસરાએ આજ્ઞાક્રિત થઈને પોતે આ કામ ટૂંક સમયમાં પતાવી દેશું તેવું વચન આપ્યું.

રૂપાબાઈના દિયર તથા સાસુએ આ બાજુ રૂપાબાઈ પર દબાણ લાવવા તેને માતાજીના કોપનો ભય દેખાડ્યો. રૂપાબાઈ તો સ્વામિનારાયણને જ કર્તાહર્તા માનતા તેથી તેમણે પ્રત્યુત્તરરૂપે કહ્યું કે “દેવી પોતાનાથી થાય તે ભલે કરી લે. તેના નિવેદ અને પગલાજણું તો કોઈ કાળે નહીં જ થાય.” શ્રીહરિના સત્સંગીના પડકાર સામે કોઈ કાંઈ ન બોલી શક્યું.

આ બનાવને થોડા દિવસ વિત્યા હશે ત્યાં એક દિવસ રૂપાબાઈ, મહાયબાઈને ત્યાં ગયેલા હતા ત્યારે તેમની ગેરહાજરીમાં તેમના ત્રણ પુત્રોને માતાજીના મઠે લઈ જવાયા. બલીની તૈયારી તો તરત જ થઈ ગઈ. ભૂવાના પડકાર ચાલુ થયા. ભૂવાએ પોતાનું પ્રોત પ્રકાશવાનું શરૂ કર્યું. મઠની નજીકમાં જ રહેતા મહાયબાઈને ઘરે એક સ્ત્રી સમાચાર પહોંચાડી આવી કે, “મઠમાં તારા ત્રણેય દીકરાને લઈ ગયા છે.” રૂપાબાઈ આ સાંભળીને તરત જ ઉભા થઈ ગયા. મઠમાં આવીને હાકલ કરી; “મારા દીકરાઓને નામે જો કોઈ હિંસા કરી છે તો તમારી કોઈની ખેર નથી.” ભૂવો કે જે હાથમાં છરા સાથે બકરાનો બલી ચઢાવવા તૈયાર હતો, તે તો ધૂણવાનું બંધ કરીને પ્રૂણ પડ્યો અને છરો પડતો મૂકીને ભાગી ગયો. રૂપાબાઈની શ્રીજીમહારાજ પ્રત્યેની નિષ્ઠા તો શબ્દો રૂપે ત્યાં હાજર તમામ ને શીજીવી ગઈ. “મારા દીકરા મને જો આ તમારી દેવીએ દીધા હોય તો આવી બીજાના ભોગ લેનારી, મુંગા પશુ-પક્ષીના ભજણ કરનારી તથા કરાવનારીના દીકરાઓ મારે નથી જોઈતા એને કહી ઘો, ભલે પાછા લઈ લ્યે.” આ બોલીને રૂપાબાઈએ ત્રણેય દીકરાને પોતાની સાથે લઈ લીધા. બકરાને છોડીને કાઠી મૂક્યાં. કોઈની હિંમત ન હતી કે માથું ઊંચું કરીને જોઈ શકે; તો બોલે તો ક્યાંથી ?

થોડા સમય બાદ રૂપાબાઈએ ફરીથી એક સંતાનને જન્મ આપ્યો. આ વખતે તો દેવી હજુ તો ત્રીજો જ દિવસ

હતો ત્યાં સૂતકવાળા ઓરડામાં પ્રગટ થઈને માગણની માફક બોલવા લાગી, “આજ તો તારા આ નવજાત બાળકનો ભોગ લઈને જ જઈશ.” તરત જ રૂપાબાઈએ ત્રાડ નાંખતા કહ્યું, “તારી ખબર તો હવે મારા સર્વોપરી ભગવાન સ્વામિનારાયણ હમણાં જ લેશે.” નામ સાંભળતા તો દેવી ડરની મારી એમ બોલતી ભાગી ગઈ, “હવે છઠ્ઠીને ઠિ’ વા છે.” છઠ્ઠીને દિવસે રૂપાબાઈએ મહારાજનું સ્મરણ કર્યું. આ બાજુ ગઢપુરમાં પોઢી રહેલા શ્રીહરિ એકાએક જાગી ગયા અને પોતાની ઘોડી તૈયાર કરાવીને રાતોરાત દેવશી ખવાસની ડેલીએ આવી પહોંચ્યા. રૂપાબાઈ તો શ્રીહરિના સ્મરણમાં રત હતા. સાંકળનો ખખડટ સાંભળીને દેવશીએ ડેલી ખોલતાં જ તેને ‘સ્વામિનારાયણ ભગવાન’ના દર્શન થયા. મહારાજે રૂપાબાઈ ક્યાં છે ? તેમ પૂછ્યું ત્યાં તો ઓરડામાં અવાજ સંભળાતા રૂપાબાઈ બહાર આવ્યા. મહારાજને પ્રણામ કરીને દેવીના ધમકીભર્યા વાયદાની વાત કરી. એકાએક તે જ પળે દેવી ઈગિયામાં લીમડામાંથી ચીસો પાડતી મહારાજની સામે આવી ગઈ. “રૂપાબાઈએ કહ્યું.” જો આ મારા ભગવાન સ્વામિનારાયણનાં દર્શન કરી લે અને માફી માગી લે, જેથી આ રાજબપાટ અને ભીખ માંગવાનો અંત આવે.” દેવી તો શ્રીહરિ સામું જોતા જ ભયની મારી ધુજવા લાગીને અવાચક બની ગઈ.

મહારાજે તેને પોતાના હાથમાં રહેલી સોટીનો માર મારતા કહ્યું, “તારી શક્તિથી બીજાનું ભક્તું કરવાને બદલે મારા જ ભક્તોને દુઃખ દેવાના પેતરા કરે છે. હવેથી તારી શક્તિ નાશ પામશે.” દેવી તો મહારાજ આગળ ઠગલો થઈને પડી ગઈ અને વારંવાર પોતાને માફ કરવા બંને હાથ જોડીને આજીજી કરવા લાગી. મહારાજે તેને બદિકાશ્રમમાં જઈને તપ કરવાની આજ્ઞા કરી, દેવી તો આજ્ઞા થતા જ હાથકારો અનુભવતી ઊભી પૂંછડીએ ભાગી.

રૂપાબાઈનું આ આખ્યાન અભણ છતાં સારી સમજણ ધરાવતી સ્ત્રીભક્તની નિષ્ઠાનું શ્રીહરિ કેવી રીતે રક્ષણ કરે છે તેનું જીવંત ઉદાહરણ છે.

આપણે પણ આ આખ્યાન વાંચીને મહારાજને પ્રાર્થના કરીએ, “હે મહારાજ, અમને પણ રૂપાબાઈ જેવી નિષ્ઠા કેળવવાની શક્તિ આપજો.”

સત્યં વદ પ્રિયં વદ

- હિમ્મતભાઈ ઠક્કર - રજુવંશી

શિક્ષાપત્રી શ્લોક - ૨૬

સ્વપરદ્રોહજનનં સત્યં ભાર્થ્યં ન કલ્પિચિત્ !

કૃત્વન્ સંગસત્યક્રતવ્યો લુપ્ત્યા આસ્થા ન કરચચિત્ ॥

“અમારા આશ્રિત હોય તેમણે, જે સત્ય વચન બોલવે કરીને પોતાનો તથા પારકો દ્રોહ થઈ જતો હોય, એવું જે સત્ય વચન તે ક્યારેય બોલવું નહિ. અને જે કૃત્વની હોય, તેના સંગનો ત્યાગ કરી દેવો. અને વ્યવહારમાં કોઈની લાંચ લેવી નહિ.”

આ શ્લોકમાં ચાર મહત્વની વાતો સ્પર્શી છે.

- હંમેશા સત્ય જ બોલવું.
- સાચું બોલતાં જો પોતાને કે બીજાને પીડા થતી હોય તેવું સત્ય ક્યારેય બોલવું નહીં.
- વ્યવહારમાં કોઈની લાંચ લેવી નહિ.
- કૃત્વનીનો સંગ ત્યજવો.

આપણા શાઓ પોકારીને પ્રભોષે છે કે હરામનું ખાઈશ નહિ. ‘લાંચ’ હરામની કમાણી હોઈ નિષેધાઈ છે. ભારતભરમાં આજે લાંચ લેવી-દેવી ગુનો કાયદાકીય રીતે પણ બન્યો છે. અને ઋષિ સંસ્કૃતિને વિનાશ તરફ ઢસલવે જતા ભ્રષ્ટાચારને જાગરૂક સત્તા મારી હટાવવા કૃતનિશ્ચયી બની છે.

શ્રીમદ્ ભાગવત પુરાણને આધારભુત માનતા શ્રી

સહજાનંદ સ્વામીએ પણ ખોટું બોલવું એ મોટો અધર્મ ગણાવ્યો છે. માતા પૃથ્વીએ જંગલો, પહાડો, નદીઓ, દરિયા અને અનંતાનંત જીવોનો ભાર પોતા પર સહન કરતાં કરતાં સત્ય-અસત્યની પૃચ્છા વિશે તેની હૈયા વરાળ ઠાલવતાં કહ્યું છે કે આ મારા પરના અગણીત બોજને હું હસતાં હસતાં સહી શકું છું પરંતુ એક માનવ મુખથી બોલાતા જૂઠા અને અસત્યને ખમી નથી શકતી. આ વિધાન ‘સત્ય’નો મહિમા અને ‘અસત્ય’ના સર્વે છેદ ઉછાળનાર છે.

પૂ. પા. રામચંદ્ર ડોંગરેજી મહારાજ તેમની કથાઓમાં પ્રબોધતા કે, ‘સત્ય બોલવું એ યજ્ઞ છે ને સર્વ પાપનું મૂળ વાણી દોષ છે.’

આપણા મહાત્મા ગાંધીજી પણ ‘સત્ય’ કથનના જીવંત ઉદાહરણ આઝાદી બાદ બની ગયા છે.

તો પછી શિક્ષાપત્રીની વિષદ્ સમજણ આપતાં શતાનંદમુનિ એમ શા માટે ને ક્યા આધારે પ્રભોષે છે કે પોતાનો, પારકાનો દ્રોહ થઈ જતો હોય ત્યારે ‘સત્ય’ બોલવું નહિ? મૂળે તો આ શંકાભર્યો પ્રશ્ન બુદ્ધિજીવીઓનો જ છે અને માધ્યમ એક ‘મુનિ’ દ્વારા જ ઉકાવાયો છે. થોડાંક સચોટ ઉદાહરણથી વિશેષ સ્પષ્ટતા મેળવીએ.

- શિક્ષાપત્રી આપત્કાળમાં જ માત્ર માનવ ખોળિયાને જીવંત રાખવા ઢેકઢેકાણે ઉપયુક્ત છૂટછાટો એટલા માટે મૂકે છે કે આખરે ખોળિયું સલામત હશે તો પ્રથ્વાત્પ પણ કરીને પોતાને મોક્ષમાર્ગે લઈ જવા પ્રયત્ન કરી શકશે.

- આપત્કાળ એટલે કોઈ માનવ કે ગ્રાણીના જીવની રક્ષા કરવાનો સમય.

- આ લોકમાં કોઈ જીવને અપકીર્તિ કે દુષ્ટ કીર્તિમાંથી બચાવવાને ‘આપત્તિ’ શબ્દથી સમજાવી છે.

- પોતાના સદ્ગુરુ માટે ખોટું બોલવામાં દોષ નથી મનાતો.

- આવું આવું શા માટે? આ શ્લોકની મહાનતા જ તેની સમજણ અને અસમજસમાં સમાયેલી છે. જેને આપણે 'શ્રીહરિ'ના ખુદના અભિપ્રાય પ્રમાણે જ સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ.

આ શિક્ષાપત્રીના સિદ્ધાંતો પ્રમાણે - અસત્ય કદાપી બોલવું નહિ, - હંમેશા સત્ય જ બોલવું. - આપત્કાળમાં સત્યાસત્યનો શાસ્ત્રોક્ત નિર્ણય કરી સત્યને સ્થાને મૌન સેવવું, જો શક્ય હોય તો, નહિ તો અસત્યનો આશ્રય લઈ શકાય ને તે માત્ર 'જીવ' રક્ષણ કે 'અપકીર્તિ' જેને મરણતોલ માનવામાં આવે છે તેવા સંયોગોમાં આ છૂટછાટો અપાઈ છે.

વળી, જે હંમેશને માટે ખોટું બોલે છે, તેની આ લોકમાં દુષ્ટ કીર્તિ થાય છે. અને એ પુરુષ જીવતો મરેલો જ છે. માટે હંમેશા ખોટું બોલવું નહિ પરંતુ પોતાના પ્રાણ કે બીજાના પ્રાણ બચાવવા માત્રને માત્ર આપત્કાળમાં બોલી શકાય.

વળી, શ્રીહરિનો સ્પષ્ટ અભિપ્રાય છે કે, 'અહિંસા ધર્મ પ્રધાન છે, તેથી બીજાની કે પોતાની હિંસા ધતી હોય તેવી અકામ્ય પરિસ્થિતિમાં જ 'અસત્ય'ના શરણે જવાની છૂટ છે.'

આ શ્લોકમાં એક અન્ય સિદ્ધાંત પણ મધુર ટહુકો કરી જાય છે કે, ક્યારેય પણ 'કૃતઙ્ની'નો સંગ ન કરવો. ગુજરાતી ભાષા શાસ્ત્રમાં બે શબ્દો ખૂબ નજીકની સ્વર ધબકાર ધરાવતા છે. - કૃતઙ્ની અને કૃતશ્રી. જરા સૂક્ષ્મતાથી બંનેને સમજી લઈએ.

'કૃતઙ્ની' એટલે આપણે કરેલા ઉપકારોનો છેલ્લો ઉગ્રડી આપણને જ બદનામ કરાય તેવી વ્યક્તિને 'કૃતઙ્ની' કહેવાય અને 'કૃતશ્રી' એટલે તેના પર કરાયેલા ઉપકારોને કર્મ અને ભાવાત્મકતાથી સમજી પ્રેમાળ પ્રતિષેષ આપે એવી વ્યક્તિ. હિન્દી ભાષામાં આવા અર્થવાળા શબ્દો છે. નિમકકરારામ એટલે કૃતઙ્ની, ને નિમકકલાલ એટલે 'કૃતશ્રી.'

શાસ્ત્રો પ્રબોધે છે કે અને દેવળયુનિનું પણ પ્રમાણ વાક્ય છે કે 'કૃતઙ્ની' મહાન પાપી છે ને તે પંચ મહાપાપી કરતાં પણ અધિક પાપી છે.

વળી પ્રત્યક્ષ ગૃહ્યતે એટલે ચૂપચાપને ખાનગીમાં લેવાય તે લાંચ. હરામની કમાઈ, જેના પર કાર્મિક રીતે લેનારનો કોઈ અધિકાર નથી. કેમકે લાંચ આપનાર તે આપતાં પ્રેમ નહિ પરંતુ કલેશથી આપતો હોય છે તેથી લેનારના જીવનમાં તેના ભોગથી માણસને દુઃખ જ આવે.

તદુપરાંત 'સ્કંદપુરાણ' પ્રબોધે છે કે, દાસ-દાસીનું દ્રવ્ય દુઃખી માણસનું દ્રવ્ય જુગારને લાંચ આચાર પ્રકારના દ્રવ્યની 'લેવડ'થી હંમેશાં દૂર રહેવું.

યાજ્ઞવલ્ક્યે તો એટલે સુધી સખતાઈ બતાવી છે કે 'લાંચીઆ'ને રાજ્ય એ દેશવટો જ આપી દેવો.

આજે આપણા ભારત દેશમાં કેખાતી લાંચ-રૂઝત, ભાષાચાર વિશેની ઝુંબેશ પણ જાણે ભારતીય શાસ્ત્રીમાંથી પ્રબોધન મેળવી રહી છે કે શું?

તો અસ્તુ - હમ

"રૂબા-સૂબા ખાર્યેં શાસ્ત્રોકો બચાવેંએ,
સચ્ચે સત્સંગી શિક્ષાપત્રી કી રાહ ચલાવેંએ."

આવતા
અંકમાં ભવ્યતાથી
દર્ષોલ્લાસ સાથે ઉજવાયેલ
શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજ ૧૫૦ સાર્ધ
શતાબ્દી મહોત્સવના યિગો સાથે
સંપૂર્ણ અહેવાલ હશે.
આપ આવા સમગ્ર કચ્છ સત્સંગના
દેશ-વિદેશના મંદિરોના સચિત્ર વિસ્તૃત
અહેવાલ માટે આજે જ આશુવલ
ગ્રાહક બનવા ભરીનો મોકલો.
- તંત્રીશ્રી

સત્સંગનું ફળ

- પ્રો. મહાદેવ ધોરિયાણી (રાજકોટ)

‘લીમડામાં એક ડાળ મીઠી’ આ કહેવત અનુસાર સમાજમાં મીઠી ડાળ જેવું કોઈ તત્વ અસ્તિત્વ ધરાવતું હોય તો તે સંતો છે. સંતોનો સદ્ગુણો વેદવાણી જેટલું મહત્વ ધરાવે છે. વચનામૃત ગ.અં. ૮માં ઉલ્લેખ છે કે, ‘જ્યારે કુસંગનો ત્યાગ કરીને સાધુનો સંગ કરે છે ત્યારે એને દેહને વિષે જે અહંબુદ્ધિ છે તે નિવૃત્તિ પામે છે...’

બ્રહ્માનંદ સ્વામી કહે છે:

‘સંત કી સોખત, મિલત હૈ પ્રગટ મુરારી;

જગતમાંહી સંત પરમ હિતકારી.’

એક ગામમાં સહજનંદ સ્વામી સંતોની મંડળી સાથે પધાર્યા. મહારાજના દર્શને માનવ મહેરામણ ઊમટી પડ્યો! એમાં ભૌતિક ઈચ્છાની તૃપ્તિ અર્થે એક લોભી મનુષ્ય પણ જાય છે, અને સત્સંગમાં નિયમિત હાજરી આપવા માંડી. એના અંતરની ઊંડી ઈચ્છા તો એવી હતી કે મહારાજનો રાહપો મેળવી જડીબુટ્ટી કે કીમિયો માગી લેવો. તેથી સત્સંગની સાથોસાથ મહારાજની સેવા પણ કરવા લાગ્યો.

આજે તો મહારાજની અને સંતોની વિદાયનો દિવસ છે. વિદાયની ઘડી સુધી મહારાજે કંઈ પણ કૃપા દર્શાવી નહિ, એટલે આ લોભીની સહનશક્તિનો અંત આવી ગયો. તેણે ઉશ્કેરાટથી પૂછ્યું:

‘મહારાજ! મને તો એ જ નથી સમજતું કે સત્સંગનો લાભ શું? આના કરતાં તો મેં ધંધામાં ચિત્ત રાખ્યું હોત તો આવક વધત, અરે! હું તો ઊલટાનો ખાલી થઈ ગયો.’

ભક્તના કોધનું કારણ મહારાજ પામી ગયા.

મહારાજે શાંતિથી કહ્યું, ‘સત્સંગનો લાભ જોવો છે ને? જુઓ સામે ખુણામાં એક મેલી અને ગંદી ટોપલી પડી છે તે લઈને નદીમાંથી પાણી ભરી લાવો. પછી હું તમને સત્સંગનો મહિમા સમજાવું.’

આ લોભી ભક્ત મૂંઝાયો. ટોપલીમાં પાણી કઈ રીતે રહી શકે? કદાચ ચમત્કારથી પાણી ટકી રહેશે એવી શ્રદ્ધાથી તે ટોપલી લઈ તે નદીમાંથી ટોપલીમાં પાણી લેવાનો પ્રયાસ કરવા લાગ્યો, પણ વાંસની ટોપલીમાં પાણી રહે ક્યાંથી? તેણે પંદરેક વખત ટોપલીને પાણીમાં ઝબોળી ઝબોળીને પાણી લેવાનો પ્રયત્ન કર્યો પણ સફળ થયો નહીં.

આખરે પાછા આવીને મહારાજને કહ્યું ‘મેં ખૂબ પ્રયત્ન કર્યો પરંતુ ટોપલી ચારેકોર કાણી એટલે પાણી રહ્યું જ નહીં’

મહારાજ તો પરિણામથી વિદિત જ હતા એટલે તેમણે પ્રતિપ્રશ્ન કર્યો ‘પણ ટોપલીમાં કંઈ ફરક પડ્યો કે નહીં?’ પેલાએ કહ્યું કે ‘ફરક તો ફક્ત એટલો જ પડ્યો કે ટોપલી ગંદી હતી તે ધોવાઈને સાફ થઈ ગઈ’ મહારાજે મરક મરક હસતાં કહ્યું કે ‘ભાઈ એ જ મોટો ફેરફાર છે. સત્સંગનું એ જ મોટામાં મોટું ફળ છે. પાણીના સંગથી જેમ ટોપલીનો કચરો સાફ થઈ ગયો તેમ સંત સમાગમથી કામ કોધરૂપી માનવીના મનનો કચરો તત્કાલ પુરતો સાફ થઈ જાય છે અને માનવીનું મન પણ નિર્મળ અને પવિત્ર બની જાય છે.’

ભુજ

મંદિરની વેબસાઈટ

www.bhujmandir.org

ઉપર હજારો કીર્તનો સાંભળી શકો છો. ફી

ડાઉનલોડ કરી શકો છો. અને

સ્વામિનારાયણ રેડિયો ઉપર આ બધું

જ ઉપલબ્ધ છે.

'કીર્તન ભક્તિ'નું સામર્થ્ય

-રમણ ગજજર, મુક્તિનગર

હરિભક્તોના તાપ-પાપ-સંતાપ ને હરિ લેનાર શ્રીહરિને જો આપણે યાદ કરીએ તો તેનો પ્રતિસાદ તે જરૂર આપે... આપે અને આપે જ છે.

શ્રીહરિને પામવાનો ઉત્તમ માર્ગ એટલે અનન્ય ભાવથી તેમની ભક્તિ કરવી તે છે. આ ભક્તિ માર્ગ ખૂબ જ સરળ છે. સુલભ છે અને ખર્ચરહિત છે.

ભક્તિમાં પણ કીર્તન ભક્તિ સૌને ગમે છે. તેનું ગાન કરવું ગમે છે અને કોઈના મધુર કંઠે તેનું શ્રવણ કરવાનું ય સૌને ગમે છે.

વળી કીર્તન ભક્તિની એક વિશેષતા એ જોવા મળે છે કે તે સમૂહમાં પણ થઈ શકે છે અને વ્યક્તિગત રીતે પણ કીર્તનનું ગાન કરી શકાય છે. જે કોઈપણ સ્થળે કોઈપણ સમયે થઈ શકે છે.

શ્રીહરિના સમયમાં અષ્ટ કવિ મંડળ લગભગ તેમની સાથે વિચરણ કરતાં, જેમણે તત્કાળ પણ કીર્તનો-પદો-છંદો-દુહાની રચનાઓ કરી છે. જેમાં છલોછલ ધર્મભાવના - ભક્તિ ભાવનાની અનુભૂતિ થયા વગર રહેતી નથી. તે તમામ અર્થસભર હોય છે.

મારો... તમારો અને સૌનો અનુભવ એમ કહે છે કે, ગદ્ય સાહિત્ય કરતાં પદ્ય સાહિત્યની આ રચનાઓ થોડા શબ્દોમાં ઘણું ઘણું કહી જાય છે. અને વિશેષતો પત્થર ફદયના માનવીના દિલને પણ તે રસતરબોળ કરી મૂકે છે. સંતવાણીની આ રચનાઓ છેલ્લા બસો વર્ષોથી ગવાતી આવી છે. અને આજે પણ તે રોજે રોજ ગવાય છે. તેમ છતાં તેનો આપણને અભાવ ક્યારેય આવતો નથી. આ જ તો છે તેનું રસ માધુર્ય.

જ્યારે આ કીર્તનો ગવાય છે ત્યારે ભક્ત મોહ-માયા-માન-મોટપ-લાજ બધું જ ભૂલી જાય છે અને કીર્તનોના શબ્દે અને વાણિઓના તાલે ઝૂમી ઊઠે છે. જે દશ્યનું વર્ણન કરવું અશક્ય છે.

આજે તો વૈજ્ઞાનિક સંશોધનોના પરિપાક રૂપે આપણને મન ગમતા સમૈયાઓના કીર્તનો સી.ડી. દ્વારા ઈચ્છીએ ત્યારે તેનું શ્રવણ કરી શકીએ છીએ. જ્યારે આ કીર્તનો આપણા ઘરમાં મધુર રસ રેલાવતાં હોય છે ત્યારે ઘરનું વાતાવરણ પવિત્ર-આહ્લાદક બની જાય છે. હરિભક્તોના ઘરમાં શિનેમાના ગીતો નહિ... પણ, ભક્તિ ગીતોની રસલહાણ થાય તો જ તે ઘર અક્ષરધામ તુલ્ય બની જાય છે.

કીર્તન ભક્તિનું સામર્થ્ય જાણનાર શ્રીહરિએ શિક્ષાપત્રીની આજ્ઞા દરમિયાં જણાવ્યું છે કે, અમારા જે સર્વે સત્સંગી તેમણે નિત્ય પ્રત્યે સાચંકાળે ભગવાનના મંદિર પ્રત્યે જવું અને તે મંદિરને વિષે ભગવાન તેના નામનું ઉચ્ચ સ્વરે કરીને કીર્તન કરવું.'

મને એ લખતાં ગર્વ-ગૌરવ થાય છે કે, કચ્છના કણબી સમાજના ભાઈઓની ઓચ્છવ મંડળીને કીર્તન ગાન કરતી નિહાળવી - સાંભળવી તે જીવનનું અણમોલ નજરાણું ગણાય છે. જે વિશ્વ વિખ્યાત પણ છે.

સર્વોપરી ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ અને તેમના અનંત કોટિ મુક્ત મંડળ જ્યાં બિરાજમાન હોય તે મંદિરમાં નામ-ગુણનું કીર્તન અને ગોડી-આરતી-અષ્ટક-સ્તોત્ર વિગેરેનું ઊંચે સ્વરે કરીને ગાન કરવું તે પણ તાળી પાડીને અને ધૂન કરવાથી શ્રીહરિની દિવ્ય પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થાય છે. તથા દિવસભરનો થાક પણ ઉતરી જાય છે. અને સાથે દંડવત્ પ્રણામ, સ્તુતિ, પ્રાર્થના તથા જપમાળા કરવાથી અંતઃકરણમાં શાંતિ પ્રવર્તે છે અને રાત્રે સારી નિરાંતની ઊંઘ આવે છે. કલિયુગમાં કીર્તનનો મહિમા ઘણો મોટો છે. નિરાંતની કીર્તન ભક્તિ નિયમિત કરનાર 'મન'ની ચંચળતાને નિયંત્રિત કરી શકે છે.

આવું માગતાં આવડ્યું નથી

-રાધાબેન રસિકભાઈ ગોળવિયા, વેળાવદરવાળા

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે સંવત ૧૮૬૮માં સાબંગપુરમાં ફૂલદોલ ઉત્સવ કર્યો ત્યારે સૌ સંતો દેશાદેશના ગૃહસ્થભક્તો સ્ત્રીઓ અને પુરુષો બધા જ આવ્યા હતા. સંતો-ભક્તો અને શ્રીજીમહારાજ એક બાજુ રંગ રમ્યા. મર્યાદા પ્રમાણે સ્ત્રીવૃદ્ધ તેમાં પણ કાઠીયાડની સ્ત્રી હરિભક્તો અને ગુજરાતના તેમાંય પણ ઉત્તર ગુજરાતના ઢંઢાવ્ય દેશના સ્ત્રી હરિભક્તો અલગ રહી મહારાજની મૂર્તિ ઉપર રંગ નાંખી પછી રંગે રમ્યા હતા. મોટી ઉમરના ગંગામાં વગેરે સ્ત્રીઓ દૂર બેસી સર્વેલીલાના દર્શન કર્યા હતા. સ્ત્રીઓ ભક્તોની ભક્તિથી બહુ જ પ્રસન્ન થયેલા મહારાજે સ્ત્રી-ભક્તોને કહેલું કે આજે હું તમારી ભક્તિથી બહુ જ પ્રસન્ન થયો છું. માટે આજે માંગો જે માંગો તે અમો તમોને જરૂર આપશું.

મહારાજની આ વાત સાંભળી તે સ્ત્રીવૃદ્ધમાં કાઠીયાવાડની સ્ત્રીઓ હતા. જે સારંગપુર, ગઢપુર અને બોટાદ. ખારાપાટ વગેરેની બાળાઓએ ધન માગ્યું. જો કે ધન લાલસાથી નહીં પણ દેશકાળને લીધે પૈસા (વાવટવાની મહારાજના અર્થે સંતોના અર્થે) માગ્યા. કહ્યું કે હે મહારાજ અમો આવા ને આવા દર વર્ષે ઉત્સવો ઉજવીએ માટે ધન આપો. આપની સેવા એવું તન, મનમાં બળ આપો. મનમાં તમારા સ્વરૂપનું અનુસંધાન રહે તેવી ભક્તિ આપો. મહારાજે કહ્યું ભલે તમોએ માંગ્યું તે જરૂર મળશે.

પછી ડાંગરવાના જતનફેબા તેમના વિસ્તારના સ્ત્રી ભક્તો સાથે મહારાજ સામે આવીને હાથ જોડી ઊભા રહ્યા. અને માંગવા લાગ્યા કે મહારાજ આપની ભક્તિમાં અંતરાય કરે એવી માયા અમને ન નડે એવો વર આપો. વળી આપના સ્વરૂપમાં સદાય દિવ્યભાવ રહે.

મનુષ્યભાવ કોઈ દિવસ આવે જ નહીં તેવો વર આપો. મહારાજ તેમની માંગણી સાંભળી રાજી થઈ કંઈ બોલવા જતા હતા ત્યાં તો સ્ત્રીઓએ ફરી કહ્યું. મહારાજ હજુ અમારે ઘણું ઘણું માંગવું છે. થોડા શબ્દોમાં બધુ જ આવી જાય. એવી અમારી ભુદ્ધિથી જેમ જેમ અમને સૂઝતું જાય તેને કેમ બોલીએ-માંગીએ!

મહારાજ અતિ પ્રસન્ન થયા. હસતાં હસતાં કહે હે જતનબા તેમજ ઢંઢાવ્ય દેશના સ્ત્રી-ભક્તો તમોને સાચુ સૂઝે છે. ભુદ્ધિ હોય તેને જ આવું માંગવાનું સૂઝે. હજુ માંગો હજુ બોલો તમારી વાત સાંભળતા અને સાંભળીને અમોને તૃપ્તિ થતી નથી. સ્ત્રીઓ પછી આગળ માગ્યું કે હે મહારાજ આપના જે સત્સંગી છે તેમને વિષે અમને સદા દિવ્યભાવ રહે. દેશકાળની વિષમતા સર્જાય છે. તેવા ભાવો અમારા અંતરમાં કદી ન જાગે. અમારા સત્સંગમાં વિષ્ન નાંખે એવા દોષ, દેહાભિમાન, કુસંગ, અધર્મ સંસારનું સૂખ, મોટાઈ વગેરે ના આપશો. મહારાજ પ્રસન્ન થઈ અતિ પ્રસન્ન થઈ બોલ્યા. અમો બહુ રાજી થયા છીએ. તમારું માંગવાનું મીઠું અને અમોને બહુ જ મીઠું લાગ્યું છે. હજુ જોઈએ તે માંગો ત્યારે સ્ત્રી-ભક્તો બોલ્યા. મહારાજ! સત્સંગમાં ઘણા વિષ્નો આવે છે અને જીવનભર સત્સંગ ટકી રહેવો કઠણ છે. માટે સત્સંગમાં અંતરાય કરતા એવા નાસ્તિકો, વિમુખો કે અમારા સ્વભાવ અમને કોઈ દિવસ ન નડે તેવું આપો.

મહારાજ અતિ રાજી થઈ બોલ્યા. તમોએ જે માંગ્યું છે તે તમોને જરૂર મળશે અને સત્સંગમાં વિષ્ન કરનારા બધા જ તત્ત્વી તમને કોઈ દિવસ નડશે નહીં. તમારી નિજાની દૃઢતા અને ભક્તિના બળથી તમારો સત્સંગ જીવનભર ટકી રહેશે અને તમોયે માંગેલું બધા માંગે અને

એવું માંગતા શીખે અને અતિ પ્રસન્નતા જણાવતા મહારાજ કહે આજળ મોટા મોટા ભક્તોને પણ આવુ માંગતા આવડતું નથી । અહોહો તમોને માંગતા પણ આવડતું ન માંગતા ય આવડતું. જોઈતું હતું તે તો માગ્યું પણ નહોતું જોઈતું તે પણ માગ્યું. ઘણું રૂડું માંગતા આવડતું. પૂર્વઘણા ભક્તોએ ઘણું ઘણું માગ્યું છે. પણ એક સાથે આવું જોઈએ તે અને ન જોઈએ તે માગ્યું હોય. તેવો પ્રથમ પ્રસંગ છે. માટે તો ત્યાં સાથે રહેલા નિષ્કુળાનંદ સ્વામીને મહારાજે કહેલું કે તમોએ આ બધુ સાંભળ્યું હશે ને માટે તેમના વચનો કાવ્યમાં ગૂંથી લેજો આમાંથી સૌને

નિરંતર પ્રેરણા મળશે. નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ નોંધ લઈ પછી ભક્ત ચિંતામણિ પ્રકરણ ૬૪, ૪૫ નોંધ કરી છે. જે ઘણી મનનીય પ્રાર્થના વાક્યો છે. અવશ્ય વાંચવા, સંભારવા અનુસરવા જોઈએ.

શ્રીજી મહારાજનાં નિર્દોષ બુદ્ધિના ફગવા માગનાર આ બાઈભક્તોએ સંસારી સુખોની હોળી કરી દીધી. જ્યારે આપણે તો જે હોમવાનું છે તેને જ માંગીએ છીએ અને આના ઉપરથી સ્ત્રી-હરિભક્તોની આધ્યાત્મિક ઊંચાઈનો ખ્યાલ આવે છે.

શાન્તિમ્

- શ્રી સ્વામિનારાયણ સંસ્કૃત પાઠશાળા, વિદ્યાર્થી સંતાં શાન્તિ... શાન્તિ... શાન્તિ...

આજે દુનિયામાં માણસ માણસ વચ્ચે યુદ્ધ ચાલે છે. વેર-ઝેરની સાથે જ્યાં જુઓ ત્યાં મારો અને કાપોની ચિચિયારીઓ સંભળાય છે. વિજયની શિબર પર ચડતો મનુષ્યને જ પાડવાની અનેક ખોટા પ્રયત્નો કરે છે. ભીડભર્યા વાતાવરણમાં માણસ અનેક ગોથા ખાતા-ખાતા અશાંતિ જ પ્રાપ્ત થાય છે.

ચિકંદર એક મહાન યોદ્ધો, અઠળક સંપત્તિ હતી. છતાં પણ દુનિયાને હસ્તગત કરવા નિકળ્યો. વચમાં મસ્તરામ મળી ગયા. મસ્તરામે પુછ્યું, “આ લશ્કર લઈને ક્યાં ઉપડ્યો.” વિશ્વ પર કબજો મેળવવા.

મસ્તરામ કહે, “એમ માન કે બધા દેશ પર કબજો મેળવ્યો. સમ્રાટ પણ બની ગયો. પછી શું કરીશ?”

ચિકંદર કહે, “પછી શાન્તિથી જીવન પસાર કરીશ.”

મસ્તરામ કહે, “ભલા માણસ ! આટલી બધી ખૂન-ખરાબી કર્યા બાદ આખરે શાન્તિથી જીવન ગુજારવું જ હોય તો અત્યારે જ જીવને.” પણ ચિકંદરને વાત ગળે ઉતરી નહીં.

અંતે પરિણામ એજ આવ્યું કે શાન્તિથી જીવન

જીવવા યુદ્ધ કર્યા પણ અંતે સાવ ખાલી હાથે ગયો.

ક્યારેક મનમાં એમ થાય કે બગીચામાં બેસુ તો શાન્તિ મળે પણ મન અશાંત હોય એટલે બગીચામાં શાન્તિ હોવા છતા શાન્તિ મળતી નથી. પછી એમ થાય કે વનમાં જવુ તો શાન્તિ મળે પણ ત્યાં બીજા વિચારોથી મન જ્યાં-ત્યાં અટવાઈ જાય. શાન્તિ કોઈ બજારમાં પણ મળતી નથી.

તહેવાર કરતાં વહેવાર વધી જાય ત્યારે દુઃખની શરૂઆત થાય., સંસાર કરતાં જંજીળ વધી જાય ત્યારે દુઃખની શરૂઆત થાય., સંસાર કરતાં દરકાર વધી જાય ત્યારે દુઃખની શરૂઆત થાય., આવક કરતા જાવક વધી જાય ત્યારે દુઃખની શરૂઆત થાય., મિત્રો કરતા સલાહકાર વધી જાય ત્યારે દુઃખની શરૂઆત થાય. કરનાર કરતા ગણનાર વધી જાય ત્યારે દુઃખની શરૂઆત થાય.

ઈમાનદાર કરતા માલદાર વધી જાય ત્યારે દુઃખની શરૂઆત થાય.

ભગવદ્ ગીતામાં શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન અર્જુનને કહે છે કે,

“*કિલ્લચ કામાન્વઃ સર્વાન્યુમાંશ્ચરતિ નિસ્પૃહઃ ।*

નિર્મમો નરહંકારઃ સ જ્ઞાનિમધિગચ્છતિ ॥” (અ. ૨/૭૧)

જે માણસ સઘળી ઈચ્છાને છોડીને સ્પૃહ વિનાનો મમતા રહિત અને અહંકાર રહિત વિચરે છે. તેજ શાન્તિને પ્રાપ્ત કરે છે. મમતા રહિત થવાથી સાધક ને બાહમી સ્થિતિ

પ્રાપ્ત થાય છે. અને અસત્ વસ્તુનો મોહ છૂટી જાય છે. “મમૈવાશ્ચો છવલોકે” પરમાત્માની પ્રાપ્તિ માટે જગતમાંથી મળેલી વસ્તુનો ત્યાગ કરવો એજ શ્રેષ્ઠ ઉપાય છે. અથવા તે વસ્તુ પરમાત્માની સેવામાં અર્પણ કરી ઈચ્છા રહિત થવાથી શાન્તિ મળે છે.

નારદમુનિએ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને પૂછ્યું કે, “દુનિયામાં માણસો દુઃખી શા માટે છે?” ત્યારે ભગવાન કહે, “સુખ તો બધા પાસે છે. પણ એકનું જોઈને બીજો દુઃખી થાય છે અને અશાન્તિનો ભોગ બને છે. પોતાના સ્વભાવથી જ માણસ દુઃખી થાય છે.” સત્વ, રજ કે તમ આ ત્રણે નુકસાન કરતા નથી પણ તેનો સંગ કરવાથી ઉર્ધ્વગતિ, મધ્યગતિ અને અધોગતિમાં જાય છે. “કારણગુણ સંસ્કૃતેભ્ય સ્વસહ્યોનિબુ” ગુણોનો સંગ જીવ પોતે કરે છે અને સારી-નરસી યોનીમાં જન્મનું કારણ બને છે.

શ્રીમદ્ ભાગવતમાં પ્રથમ સ્કંધમાં એક કથા આવે

છે કે ભગવાન વ્યાસજી પોતાના આશ્રમમાં ચિંતામાં ડુબી ગયા હતા. જાણે પોતાની સુગંજીવ ભુલી ગયા હોય ને એવું જણાઈ રહ્યું હતું. તેટલામાં નારદજી પધાર્યા. એટલે વ્યાસજીએ પ્રશ્ન પૂછ્યો કે “હે શ્રેષ્ઠીવર્ધ ! મારા હૃદયની અંદર શાંતિ શા માટે થતી નથી તેનું કારણ સમજાવુ નથી.” ત્યારે નારદજી કહે “તમે સત્તર-સત્તર પુરાણોની રચના કરી તેમાં અનેક રાજા મહારાજાના આખ્યાનો લખ્યા. પણ હવે તમે ભગવાન શ્રીકૃષ્ણના ચરિત્રોથી સભર ગ્રંથની રચના કરો અને ભગવાનના ચરિત્રોનું ગાન કરો. પછી વ્યાસજીએ ભાગવત મહાપુરાણની રચના કરી.” એટલે આત્મશાંતિ થઈ. ભુમાનંદ સ્વામી રચિત ગ્રંથ શ્રીધનશ્યામ લીલામૃત સાગરમાં પણ એક કથા આવે છે કે જ્યારે મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન કર્યો કે, “હે મહારાજ શાન્તિ માટેનો ઉપાય બતાવો.” ત્યારે મહારાજે પણ તેનું ગાન કરવું એજ શાન્તિ મેળવવાનો શ્રેષ્ઠ ઉપાય છે.

આગામી માસની કથાઓ

તારીખ	ગામ	યજમાત્રીઓ
૧૧-૩-૧૭	રાપર	રાપર ગુરુકુલને ૧૫ વર્ષ પૂર્ણ થતાં પંચ દશાબ્દી મહોત્સવ
૨૧-૩-૧૭	રામપર ગંગાજી	સંત શિબિર દિવસ ત્રણની
૨૮-૩-૧૭	ભુજ	સમૂહ ભાગવત સમાહ પારાયણ
૩૦-૩-૧૭	નારણપર ની.વા.	કથા પારાયણ દિવસ પાંચની
૪-૪-૧૭	ભક્તિનગર	ગૌ લાભાર્થે કથા પારાયણ દિવસ ત્રણની

શ્રીજી મહારાજે શિલાપત્રીમાં કરેલ આજ્ઞા પ્રમાણે પોતાની કમાણીમાંથી દરમો કે વિરામો પૃષ્ઠે ૧૦% ધર્માદો શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનને અર્પણ કરવો જોઈએ. આપણને શ્રીજી મહારાજ તે તે પ્રદેશો તેવ પધરાવી આપ્યા છે, એટલા માટે તેને દેશના ભક્તોએ તે તે દેશના દેવને ધર્માદો અર્પણ કરવો જોઈએ. આપણે કરચના ભક્તો દેશમાં કે પરદેશમાં રહેતા હોઈએ તો પણ આપણો ધર્માદો ભુજ શ્રી નરનારાયણદેવના કોઠારમાં અર્પણ કરવો. ભુજ મંદિરમાં દાન ધર્માદો અર્પણ કરવા માટે નિચે પ્રમાણેના બેંક ખાતામાં જમા કરાવી શકો છો.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટ્રસ્ટ - ભુજ

A/C : 380010100039589

IFSC CODE : BKID0003800

શ્રી સ્વામિનારાયણ દિલ્હીવાળી મેડીકલ એન્ડ વૈદિકીય ટ્રસ્ટ - ભુજ

A/C : 380010110004425

IFSC CODE : BKID0003800

ભુજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર આયોજિત

સમૂહ શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ પારાયણ જ્ઞાનયજ્ઞ એવમ્ નારાયણ યજ્ઞ મહોત્સવનું આયોજન

સં.૨૦૧૩ ફાગણ વદ અમાસ તા. ૨૮-૩-૧૭ મંગળવાર થી ચૈત્ર સુદ ૭ તા. ૩-૪-૧૭ સોમવાર
નારાયણ યજ્ઞ : ચૈત્ર સુદ ૮ તા. ૪-૪-૧૭ મંગળવાર

ભુજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં બિરાજમાન શ્રી નરનારાયણદેવ, શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ, શ્રી સદાકૃષ્ણદેવ, શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજની પરમ કૃપા તથા મહંત સ્વામી સ.ગુ. પુરાણી ધર્મનંદનદાસજી આદિ બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતોની પ્રસન્નતાર્થે -આગામી તા. ૨૮-૩-૧૭ થી તા. ૩-૪-૧૭ સુધી સમૂહ શ્રીમદ્ ભાગવત સમાહ જ્ઞાનયજ્ઞનું ભવ્ય આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જે કોઈ સત્સંગી હરિભક્ત, ધર્મપ્રેમીઓ પોતાના પિતૃઓના મોક્ષાર્થે, પ્રિય સ્વજનોની ચિર:શાંતિ માટે, કોઈ બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતની પુણ્યસ્મૃતિમાં પોતાના જીવન કલ્યાણાર્થે પોથી સખવાની હોય તો ભુજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના કોઠારમાં નામ નોંધાવી જવા.

એક પોથીના રૂા. ૨૧,૦૦૦/- : પોથી યજમાનનું નામ કંકોત્રીમાં છાપવામાં આવશે,
૧ પોથી પાછળ ૨ વ્યક્તિના નામ તથા હસ્તે ૧ વ્યક્તિનું નામ છપાશે

વિષ્ણુચાગમાં ૧ પોથી પાછળ ૧ જોડલું બેસી શકશે.

૧ પોથીના યજમાનશ્રીને બે ટાઈમ ભોજનપ્રસાદ માટે ૧૦ પાસ આપવામાં આવશે.
સંહિતા પાઠમાં વ્યક્તિગત પોથી ઉપર બ્રાહ્મણ નહી હોય
તેમાં ૨૧ પ્રખર બ્રાહ્મણ દ્વારા સંહિતા પાઠ વાંચવામાં આવશે

જેના નિમિત્તે કથા હોય તે વ્યક્તિને ફોટો તથા સુખડનો હાર લાવી શકાશે,
સાથે ડીશ, કળશીયો, વાટકો તથા ચમચી, નેપકીન સાથે લાવવાના રહેશે.

: કથા સ્થળ :

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, શ્રી સ્વામિનારાયણ રોડ, તીર્થલામ, ભુજ-૬૨૨
ફોન નં. ૯૫૦૨૩૧, ૯૫૦૩૩૧.

સત્સંગ સમાચારદેશ

શ્રી સ્વામિનારાયણ વિદ્યાલય, ભુજ

શ્રી સ્વામિનારાયણ વિદ્યાલય, ભુજમાં ગણતંત્ર દિવસ નિમિત્તે ધ્વજવંદનનો કાર્યક્રમ યોજાયો હતો. ૬૮માં ગણતંત્ર દિવસનું ધ્વજવંદન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, ભુજના કોઠારી પાર્ષદ જાદવજી ભગતના હસ્તે થયેલ હતું. આ પ્રસંગે વિદ્યાર્થીઓને સંબોધિત કરતાં તેમણે જણાવ્યું હતું કે દેશના ભાવિ નાગરિક તરીકે વિદ્યાર્થીઓએ જ દેશને સંભાળવાનો છે. દેશ હિતની ભાવના હંમેશા હૃદયમાં રાખવી તેવી શીખ આપી હતી.

શાળાના આચાર્યશ્રી ત્રિકમભાઈ છાંગરાએ આ પર્વને આનંદનો ઉત્સવ છે તેવું જણાવી ભૂકંપના દિવંગત આત્માઓને શ્રધ્ધાંજલી આપી હતી.

ડો. સત્યપ્રકાશદાસજી સ્વામીએ વિદ્યાર્થીઓ દેશનું ભવિષ્ય છે તેમણે જ સંકલ્પ કરી 'વિશ્વ ગુરુ' બનવાનું ભારતનું સ્વપ્ન સાકાર કરવા જણાવ્યું હતું. તેમણે સ્વચ્છ તથા સ્વસ્થ ભારતના સંકલ્પ લેવા વિદ્યાર્થીઓને પ્રેર્યા હતા.

કોઠારી સ્વામી નારાયણમુનિદાસજીએ ભગવાન રામ પક્ષ વનમાં ગયા ત્યાં અવધની માટી સાથે લઈને ગયા હતા તેવું જણાવી વિદ્યાર્થીઓમાં દેશદાજ કેળવવા પ્રરિત કર્યા હતા.

કેળવણી મંડળના મંત્રીશ્રી જગદીશભાઈ વાઘાણીએ જ્ઞાન સરિતા રૂપી શિક્ષક પાસે પ્રેરણા લઈ સફળતાના સોપાનસર કરી દેશનું ભાવિ ઉજ્જવળ કરવા જણાવ્યું હતું.

આ પ્રસંગે વિદ્યાર્થીઓએ સમૃદ્ધ નૃત્ય, દેશભક્તિ ગીત, પીરામીડ અને વક્તવ્ય આપી દેશભક્તિની જ્યોત જગાવી હતી.

ગત વર્ષે પરીક્ષાઓમાં અને સહઅભ્યાસિક

પ્રવૃત્તિમાં સિધ્ધિ પ્રાપ્ત કરવા ધોરણ ૬ થી ૧૨ના વિદ્યાર્થીઓને રોકડ પારિતોષિક આપીને સંતો, ટ્રસ્ટી તથા આચાર્યશ્રીના હસ્તે નવાજવામાં આવ્યા હતા. નેશનલ સ્કૂલ ગેમ્સ-૨૦૧૬માં શુક્લ ટ્રેવ જયેન્દ્રભાઈએ ભાગ લઈ શાળાને રાષ્ટ્રીય ફલક પર ચમકાવવા બદલ આ પ્રસંગે ખાસ સન્માનિત કરાયા હતા.

પ્રસંગને દીપાવવા વિદ્યાર્થી ભવનના સહસંચાલકશ્રી સ્વામી અક્ષરમુક્તદાસજી, સ્વામી ભક્તિનંદનદાસજી, સ્વામી મુક્તમુનિદાસજી, મંદિરનામાંથી સ્વામી ગોવિંદપ્રસાદદાસજી, સ્વામી નિલકંઠસ્વરૂપદાસજી, ટ્રસ્ટીશ્રી જનકભાઈ ભટ્ટ, કરસનભાઈ હાલાઈ, લક્ષ્મણભાઈ હિરાણી, ટિનેશભાઈ ગોર તથા વિજ્ઞાન પ્રવાહના આચાર્ય હિરેનભાઈ તથા સમગ્ર સ્કૂલનો સ્ટાફ ઉપસ્થિત રહ્યો હતો.

કાર્યક્રમનું સંચાલન હિતેશભાઈ વ્યાસે કર્યું હતું.

- આચાર્યશ્રી

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
લાભડા વિતરણ

કડકડતી ઠંડીમાં ઠંડી સામે ઝડપી લાચાર, ગરીબ જરૂરિયાત મંદ પરિવારોને સહાય

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનો અણમોલ અને અદ્ભુત પ્રંથ એવા 'શિક્ષાપત્રી' પ્રંથની ૧૯૧મી જ્યંતી નિમિત્તે કચ્છ શ્રીનરનારાયણદેવ મંદિર ભુજના સ.ગુ. મહંત સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી, કોઠારી પાર્ષદ જાદવજી ભગતના શુભ આશીર્વાદથી અંજાર મંદિરના મહંત સ.ગુ. સ્વામી કેશવપ્રસાદદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી સનાતનદાસજીની

પ્રેરણાથી શિક્ષાપત્રી જ્યંતી નિમિત્તે શ્રેષ્ઠ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

શિક્ષાપત્રીમાં શ્રીજી મહારાજની આજ્ઞા છે કે દીનજન પ્રત્યે દયાવાન થવું. આ આજ્ઞા અનુસાર શિક્ષાપત્રીની ૧૯૧મી જ્યંતિની શુભ રાત્રીએ આ સેવાનું કાર્ય પાર પાડ્યું હતું. જેમાં સમગ્ર અંજાર વિસ્તારના રેલ્વે સ્ટેશન, ૧૨ મીટર રોડ સાંગ નદી બાયપ્રી ચાર રસ્તા જેવા અનેક વિસ્તારોમાં ફરીને કડકડતી ઠંડીમાં ધ્રુજતા ગરીબોને ખુદ સંતો એવા શા. સ્વામી ભક્તિચરણદાસજી તાથા સ્વામી સદ્ગુણસ્વરૂપદાસજી તેમજ હરિભક્તો સાથે રહીને પોતે પણ ઠંડીમાં અહેસાસ કરી ગરીબોને ધાબળી રૂપી હુંફ આપીને શ્રીજી મહારાજનો રાજીપો મેળવ્યો છે.

- સુમનભાઈ આર. પટેલ

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

શાકોત્સવ : બુજ

આપણા સંપ્રદાયમાં ઉજવાતા ઉત્સવોમાં શાકોત્સવનું સ્થાન અનેક છે. લોચા મુકામે શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને પ્રથમ શાકોત્સવ ભાવપૂર્વક ઉજવી હરિભક્તોને વિશેષ આનંદ આપ્યો હતો. આવા અલૌકિક અવસરની સ્મૃતિ શાશ્વત રહે તે માટે આપણા સંપ્રદાયમાં આ ઉત્સવની ઉજવણી પ્રેમપૂર્વક ભક્તિભાવ સાથે કરવામાં આવે છે.

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના અતિશય અનુગ્રહ તેમજ પ્રાતઃસ્મરણીય પ.પૂ. સ.ગુ. મહંત પુ. સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી એવમ્ વડીલ સંતોના અંતઃકરણના આશીર્વાદથી મહાવદ ૪, મંગળવાર, તા. ૧૪-૨-૨૦૧૭ના રોજ આપણા ભુજ મંદિરમાં પ.પૂ. ધ.પૂ. ૧૦૦૮ આચાર્યશ્રી કૌશલેન્દ્રપ્રસાદજીનાં શુભ સાંનિધ્યમાં દિવ્ય શાકોત્સવની ઉજવણીનો અદ્ભુત આનંદ હજારો હરિભક્તોએ સંતો સાથે મળીને માણ્યો.

આ પાવનકારી પ્રસંગે વ્યાસાસને વિરાજમાન

થઈ વિદ્વાન સંત પુ. સ્વામી કૃષ્ણવિહારીદાસજીએ શાકોત્સવની મહિમા વર્ણવતાં તેનું મહાત્મ્ય રસભરી શૈલીમાં વર્ણવી લોચાના શાકોત્સવને તાદૃશ કર્યું હતું. સંગીતની સુમધુર સૂરાવલિથી સંગીતકાર સ્વામી શ્રીજીનંદનદાસજીએ હરિભક્તોને મંત્રમુગ્ધ કર્યા હતા. જ્યારે સાભાનું સુચારુ સંચાલન સ્વામી ઉત્તમચરણદાસજીએ કર્યું હતું. સંતોના સાંનિધ્યમાં હજારો હરિભક્તો કથાશ્રવણનો લાભ લઈ ધન્ય ભન્યા હતા.

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની ચરણરજથી પાવન થયેલ કચ્છની ધરાના પવિત્ર તીર્થધામ ભુજ મધ્યે યોજાયેલ આ અવસરે સ.ગુ. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી, કોઠારી પાર્ષદ જાદવજી ભગત, કોઠારી સ્વામી દેવપ્રકાશદાસજી, આદિ વડીલ સંતો, ટ્રસ્ટીઓ કોઠારી પ.ભ. રામજીભાઈ દેવજી વેકરીયા, ઉપકોઠારી મુરજીભાઈ કરસન શિયાણી આદિ ટ્રસ્ટીઓ તેમજ યજમાન પ.ભ. ખીમજીભાઈ વેલજી પિંડોરીયા સહપરિવાર સાથે આચાર્ય મહારાજશ્રીએ શાકનો વધાર કરી સૌને કૃતાર્થ કર્યા હતા. હજારો હરિભક્તોએ આ પવિત્ર પ્રસાદ ગ્રહણ કરી ભક્તિ ભુધા તૃપ્ત કરી હતી.

આ શાકોત્સવના મુખ્ય યજમાનપદ ગામ નારણપર ઉપલોવાસના પ.ભ. ખીમજીભાઈ વેલજી પિંડોરીયા ધ.પ. રામભાઈ ખીમજી, સુપુત્ર જાદવા ખીમજી ધ.પ. કાન્તાબેન જાદવા, પુત્ર નીતિન જાદવા ધ.પ. સવિતાબેન નીતિન, પુત્ર હિતેશ જાદવા અને કપીલ જાદવા, સુપુત્ર ગોવિંદ ખીમજી ધ.પ. નાનુબેન ગોવિંદ, પુત્રી જ્યોતિકા ગોવિંદ અને નીશા ગોવિંદ, સુપુત્ર રમેશ ખીમજી ધ.પ. મંજુલાબેન રમેશ, પુત્ર મિલન રમેશ, પુત્રી ભૂમિકા રમેશ, દીકરી અમરબેન જમાઈ વીરજી કેશરા હીરાણી, દીકરી પ્રેમભાઈ જમાઈ વિશ્રામ દેવશી હાલાઈ, દીકરી રતનભાઈ કેરાઈ, પ્રેમજી લખમણ કેરાઈ, અ.નિ. ભાઈ કાનજી વેલજી

પિંડોરીયા ગં.સ્વ. ધ.પ. પ્રેમભાઈ કાનજી, ભાઈ નારણ વેલજી, ધ.પ. અમરભાઈ નારણ અને ભાઈ રવજી વેલજી ધ.પ. પ્રેમભાઈ રવજી સહપરિવારએ શોભાવ્યું હતું. આ દિવ્ય શાકોત્સવની ઉજવણીમાં શા. સ્વામી દિવ્યસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી ધર્મસ્વરૂપદાસજી આદિ સંતોના માર્ગદર્શન હેઠળ કચ્છ શ્રીનરનારાયણદેવ યુવક મંડળ, યુવતી મંડળ અને મહિલા મંડળ ઉપરાંત હરિસેવક હરિભક્તોએ જહેમત ઉઠાવી હતી.

આચાર્ય મહારાજનાં સાંનિધ્યમાં ઉજવાયેલા આ પ્રસંગે સંતો, સાં.યો. બહેનો તેમજ હરિભક્તોએ ભક્તિભાવ સાથે હાજર રહી ધન્યતા અનુભવી હતી.

- ભરતભાઈ મહેતા

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
૧૮મો વાર્ષિક પાટોત્સવ-વિદે-પાલ - મુંબઈ

લુજ મંદિર સંચાલિત શ્રીસ્વામિનારાયણ વિશ્રાંતિ ભુવન, વિલે-પાલમાં બિરાજતા શ્રીઠાકોરજીનો ૧૮મો વાર્ષિક પાટોત્સવ ધામધુમથી ઉજવાઈ ગયો.

આજથી ૧૮ વર્ષ પહેલાં વિદેશમાં આવતા જતા ભક્તો માટે રહેવા-ખાવા-પીવાની સુવિધા માટે નિર્માણ કરવામાં આવેલ તેનો ગત મહા સુદ ૫ થી ૯ સુધી તા. ૧થી૫ ફેબ્રુઆરી સુધી પંચ દિનાત્મક શિક્ષાપત્રી ભાષ્ય પંચાલ પારાયણ જ્ઞાનપદ્ય મહોત્સવ નું આયોજન કરવામાં આવેલ જેમાં પંચમીએ પોથીયાત્રા તથા ૨૧૨ શિક્ષાપત્રીના શ્લોક સાથે બાઈક રેલી તથા શ્લોક ગાન કરવા સાથે પુનેરી ઢોલ, માંડવીની ભજન મંડળી સાથે વાજતે ગાજતે સભામંડપમાં આવેલ શિક્ષાપત્રીનું પૂજન પુ.સ્વામી શ્રીપ્રકાશદાસજીએ કરાવ્યું હતું. ત્યારબાદ મોટા સંતો તથા યજમાનોના વરદહસ્તે દીપપ્રાગટ્ય કરી કથાની શરૂઆત થા. સ્વામી શુક્રમુનિદાસજીએ કરી હતી. બીજા દિવસે શા.સ્વામી કૃષ્ણસ્વરૂપદાસજીએ સંભળાવી હતી. આપી બન્ને વક્તાઓ કથા સંભળાવી શિક્ષાપત્રીની મહારાજની આજ્ઞાઓ તાજ કરાવી હતી.

૪ થા દિવસે બાળકોનો સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ કરવામાં આવેલ હતો. તેમજ ૩જા દિવસે મહિલામંચનો કાર્યક્રમ કરવામાં આવેલ. ૫મા દિવસે સવારે પંચામૃત મહાઅભિષેક તથા ૫૬ ભોગના થાલ અન્નકૃતના રૂપમાં ધરાવવામાં આવેલ ત્યારબાદ શ્રીહરિના ચરીત્રોના તક્તાઓનું યજમાન તથા સંતોના વરદહસ્તે અનાવરણ કરવામાં આવ્યું હતું, ત્યારબાદ ૧૮મા વર્ષની વાર્ષિક પાટોત્સવની આરતી કરવામાં આવી હતી. પુષ્પાંજલી બાદ કાર્યક્રમ પૂર્ણ કરવામાં આવ્યો હતો. બપોર પછી મુંબઈના યુવાનો માટે કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક-યુવતી મંડળનું સંમેલન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં યુવક મંડળના સંતો તથા વડીલ સંતોએ રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. તથા આગામી લુજનગરના શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજના ઉત્સવના વિશેષ નિયમની જાહેરાત સાથે પુ. સ્વામી શ્રીહરિદાસજી તથા પુ.સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજી આદિ સંતોએ આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. પાંચે દિવસ દરરોજ કથાબાદ મહાપ્રસાદની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી હતી. પાંચમે દિવસે રાત્રે મહારાસીત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

આ પ્રસંગે લુજમંદિર થી સ.ગુ. સ્વામી પ્રે મપ્રકાશદાસજી તથા સ.ગુ. સ્વામી કૃષ્ણપ્રસાદદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી મુકુન્દજીવનદાસજી સ્વામી હરિભગદાસજી, સ્વામી ભક્તિવલ્લભદાસજી સ્વામી શ્રીપ્રકાશદાસજી, કોઠારી પાર્ષદ જાદવજી ભગત તથા લુજ મંદિરના કોઠારી સ્વામી નારાયણમુનિદાસજી તથા સ્વામી દેવપ્રકાશદાસજી આદિ ૭૦થી વધુ સંતો પધારી ઉત્સવની શોભા વધારી હતી. સેલારી દુધઈ વગેરે ગામેથી સાં.યો. બહેનો પધારી બહેનો ભક્તોને કથા વાર્તાનો લાભ આપ્યો હતો.

મુખ્ય યજમાન પદ પ.ભ. શ્રીમતિ સાવિત્રિબેન ધનશ્યામભાઈ નિશર પરિવાર તથા પોપટલાલભાઈ નિશર આદિ પરિવારે સ્વીકાર્યું હતું, યજમાનોને આશીર્વાદની સાથે પહેરામણી

કરવામાં આવી હતી. છેલ્લો પાર્લા મંદિરના મહંત શા.સ્વામી વિજ્ઞાનસ્વરૂપદાસજી આભાર વ્યક્ત કરેલ તથા કોઠારી સ્વામી રામપ્રિયદાસજી એ સમગ્ર વ્યવસ્થા સંભાળી હતી.

સભાસંચાલન શા.સ્વામી અક્ષરપ્રિયદાસજી સંભાળ્યું હતું. ધામધુમથી આયોજન સંપૂર્ણ થતાં સૌ ભક્તો ટ્રસ્ટીઓ કચ્છ શ્રીનરનારાયણદેવ યુવક-યુવતી મંડળના યુવાનો યુવતીઓ ખુબ રાજી થયા હતા.

- સ્વામી આનંદમુનિદાસજી

★★★★★★★★★★★★★★★★
 'પૃથ્વીની રક્ષા કરવી એ આપણી જવાબદારી' એવો સંદેશ આપતી મેરેથોન દોડ

તા. ૨-૨-૨૦૧૭ના રોજ શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ સંચાલિત શ્રીધનસ્થામ એકેડમી(C.B.S.E.) નારણપર દ્વારા પર્યાવરણની રક્ષા કરવી એ આપણી ફરજ છે. એવો સંદેશ આપતી મેરેથોન દોડ દ્વારા આસપાસના ગામોને સંદેશ આપ્યો હતો. આ મેરેથોન દોડનું અંતર લગભગ ૬ કિ.મી. હતું. મેઘપર રોડ(પંજડા)થી શરૂ કરીને શાળા સુધી આ મેરેથોન દોડ યોજાઈ હતી. આ દોડમાં ૧૨૦ વિદ્યાર્થીઓ, ૨૨ વિદ્યાર્થિનીઓ તથા ૧૦ શિક્ષકોએ તથા શાળાના આચાર્યશ્રી આ મેરેથોનમાં ભાગ લીધો હતો.

આ મેરેથોન દોડમાં પ્રથમ ત્રણ નંબર આપવામાં આવ્યા હતા. જેમાં વિદ્યાર્થીઓમાં પ્રથમ નંબરે કેરાઈ વિનોદ (ધો.૧૨), બીજા નં. હિરાણી ઘનસ્થામ(ધો.૧૦) અને ત્રીજા નં. પટેલ કલ્પેશ (ધો.૯) તથા વિદ્યાર્થિનીઓમાં પ્રથમ નં. કેરાઈ નમ્રતા (ધો.૯), બીજા નં. કેરાઈ રૂથી(ધો.૧૧) અને ત્રીજા નં. રાઘવણી ધેનુકા (ધો. ૧૦)એ મેળવ્યો હતો. આ વિજેતા વિદ્યાર્થીઓને ઈનામ દ્વારા પ્રોત્સાહિત કરવામાં આવ્યા હતા.

એક જાગૃત નાગરિકની ફરજ છે કે તે પર્યાવરણનું રક્ષણ કરે એ ઉદ્દેશ્યથી આ સંસ્થાના

સંચાલક સ્વામીશ્રી નારાયણવલ્લભદાસજી, સ્વામી ધર્મચરણદાસજી, સ્વામી ઘનસ્થામકેશવદાસજી, સ્વામી દિવ્યપ્રકાશદાસજી તથા ટ્રસ્ટીશ્રી અરજણભાઈ ગાજપરીયા, રત્નાભાઈ કેરાઈ, શિવજીભાઈ વકેરીયા, નવીનભાઈ પાંચાણી તથા મુકેશભાઈ વેકરીયા તેમજ શાળાના આચાર્યશ્રી જીતેન્દ્રભાઈ ખેમચંદજીના માર્ગદર્શન હેઠળ આ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. શાળાના શિક્ષકગણ તથા વિદ્યાર્થીઓના સાથ સહકારથી આ સમગ્ર કાર્યક્રમ સફળતાપૂર્વક પાર પાડવામાં આવ્યો હતો.

- આચાર્યશ્રી

★★★★★★★★★★★★★★★★
 માધસ્નાન તથા તેમનું ઉદ્ધાપન : કેરા

પુરાણ કાળમાં જ્યારે શ્રીજી મહારાજ જ્યારે કચ્છમાં પધારતા ત્યારે ગામ કેરા સદાબાના ઘરે જરૂર પધારતા. સદાબા મહારાજના પરમભક્ત હતા અને સુરદાસ હતા પણ મહારાજને સદાય દેખતા અને તેમના લીલા ચરિત્રો બધા ભક્તોને કહેતા. તેમના ઘરે જ્યારે મહારાજ આવતા અને ભોજન જમતા બાજુમાં કપીલ આશ્રમમાં સજીવન કુંડમાં મહારાજ સંતો ભક્તો સહિત નાવા જતા બાજુમાં નાગમતી નદીમાં મોટો એક પાણીનો ઘુનો હતો. ઘુનાની ધાર ઉપર મોટો પથ્થર હતો. તે આજે પણ હયાત છે. પથ્થર ઉપર ચડી મહારાજ પાણીમાં ભૂસકા મારતા તે પાણીમાં મહારાજ નાહ્યા એટલે તેમનું નામ નારાયણ ઘરો પડ્યું. સમય જતાં તે સ્થળ નિર્જન થયું. થોડા સમય પહેલાં ભુજ મંદિરેથી સ્વામી સનાતનદાસજી કેરા આવ્યા ત્યારે તે સ્થળની મુલાકાત લીધી અને સંકલ્પ કર્યો કે આનો વિકાસ થયો જોઈએ. તે વાત ને ભક્તોએ વધાવી લીધી. જેતજોતામાં તે વેરાન ભૂમિને તીર્થરૂપ બનાવી ગંગા, જમના પાણીના કુંડ બન્યા અને ચરણારવિંદ પધરાવ્યા. માધસ્નાન આખો મહિનો નાહ્યા. કેરાના સાંખ્યયોગી બાઈઓએ સ્નાનનું ઉદ્ધાપન ત્યાં કરવાનું નક્કી થયું. એક દિવસીય

કથાનું આયોજન થયું. ભુજ મંદિરેથી મોટી સંખ્યામાં સંતો આવ્યા અને સભાસંચાલક સ્વામી અક્ષરપ્રકાશદાસજી રહ્યા હતા. પૂ. કોઠારી જાદવજી ભગત, સ.ગુ. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી વિગેરે સંતોએ પ્રેરક પ્રવચન કર્યા અને સ્વામી સનાતનદાસજીએ આશીર્વાદ આપ્યા. આ તીર્થ કેરા, કુંદનપર વચ્ચે હોવાથી ભોજન તથા અન્ય સવલત કુંદનપુર તરફથી હતી. કથાબાદ બપોર ભોજન પણ ત્યાંજ લેવામાં આવ્યું. બપોરબાદ મહિલા મંચનું આયોજન થયું. આ તીર્થમાં જે જે દાતારો તથા વાહન સેવા તથા અન્ય સેવા કરનારાને બિરદાવ્યા હતા. આ પ્રસંગમાં સાં.યો. બાઈઓ પણ મોટી સંખ્યામાં હાજર હતા. કેરા ગામમાં ઘણા પ્રસાદી સ્થળો છે. તે પૈકીનું આ સ્થળનો જીર્ણોદ્ધાર કરવામાં આવ્યું.

- શીવજીભાઈ ભુવા

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ ભવન - ઘાણા - ષષ્ઠ વાર્ષિક પાટોલસવ

શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનની અસીમ કૃપા અને ભુજધામના સંતોના આશીર્વાદથી મુંબઈ-ઘાણામાં શ્રી સહજનંદ સ્વામી આદિ દેવોની મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા બાદ ભક્તોમાં ધર્મ-જ્ઞાન-વૈરાગ્ય અને મહાત્મ્ય સહિત ભક્તિ અનેક ઘણી વધી રહી છે.

આવા ચમત્કારી શ્રી સહજનંદ સ્વામીનો ૫૪ વર્ષ પૂર્ણ થતાં ઘાણા સત્સંગ ભવન સંચાલિત સમિતિની તથા મંડલેશ્વર સ.ગુ.સ્વામી દેવકૃષ્ણ દાસજીના મંડળના સંતો સ.ગુ. પુ.સ્વામી નિલકંઠ્યરણદાસજી વડિલ સ.ગુ.પુ.સ્વામી શ્રીહરિદાસજી તથા સ.ગુ.શા. સ્વામી ભક્તિપ્રિયદાસજી આદિક પવિત્ર સંતોએ ઘાણા મંદિરમાં તા.૬ થી ૧૦-૨-૨૦૧૭ પંચાઠ્ઠ પારાયણ ધવેલ. જેમાં આધારાનંદ સ્વામી કૃત શ્રી હરિચરિત્રામૃત સાગર ગ્રંથને ન્યાય આપવા શા.સ્વામી કૃષ્ણસ્વરૂપદાસજી અને શા.સ્વામી હરિસ્વરૂપદાસજી

બંને વક્તાશ્રીઓ પોતાની જ્ઞાન-ભક્તિ સભર વાણીથી ભક્તોને કૃતાર્થ કરી દીધા હતા.

કથા અંતર્ગત અનેક ઉત્સવો દ્વારા ભક્તોમાં મંદિર પ્રત્યે સેવાભાવ અને મમત્વ થાય એ અર્થે પુ. સ્વામી ઘનશ્યામનંદનદાસજી અને પુ. સ્વામી હરિજીવનદાસજીના માર્ગદર્શન હેઠળ કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક-યુવતી મંડળના યુવાનો યુવતીઓ સભામંડપને ઋષિઓની તપસ્થલી રૂપ સુંપડીમાં તથા ઉત્સવને મહા ઉત્સવમાં પરિવર્તન કરી જીવનમાં ધર્મ-ભક્તિ અને સેવાના અમૃત બિંદુનું વાવેતર કર્યું હતું.

ઉત્સવને દીપાવવા ભુજથી સ.ગુ. પુ. સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજી, કો. પાર્ષદ જાદવજી ભગત, સ.ગુ. પુ.સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજી આદિક પચાસેક જેટલા બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો પધાર્યા હતા.

ઉત્સવનું સંપૂર્ણ સંચાલન પ.ભ. રાયચંદભાઈ ખુશીયા તથા ભચુભાઈ રાવરીયા આદિક ઘાણા મંદિરના કાર્યવાહક સમિતિના ભક્તોના માર્ગદર્શક હેઠળ શા.સ્વામી કૃષ્ણવિહારીદાસજી અને શા.સ્વામી ભક્તિપ્રિયદાસજીએ કર્યું હતું.

- સ્વામી ઘનશ્યામનંદનદાસજી

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
ત્રિ-સત્સંગ સભા- ખારવર-મુંબઈ

ભુજ ધામના મહંત સ.ગુ.પુ.સ્વામી ધર્મનંદન દાસજી આદિક સંતોના આશીર્વાદથી મુંબઈમાં કાર્યરત શા. સ્વામી કૃષ્ણસ્વરૂપદાસજી આદિક સંતોએ કચ્છશ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ ખારવર આયોજીત તા. ૧૭ થી ૧૯-૨-૧૦૧૭ ત્રિ-દિવસીય સભાનું આયોજન

અંબેમાતાના મંદિરમાં કરેલું. રાત્રે ૮ થી ૧૧ વિદુરના નીતિ સૂત્રોની કથા શા.સ્વામી કૃષ્ણસ્વરૂપદાસજી સચોટ ભાષામાં કરેલી.

આ સભાના ફળ સ્વરૂપે ઘણા ભક્તો વ્યસન મૂક્યા અને ઘણા ભક્તો સત્સંગ માર્ગના પગથિયા ચડ્યા. પાર્લા મંદિરના મહંત શા. સ્વામી વિજ્ઞાનસ્વરૂપદાસજી આદિ સંતો પધારી આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. સભાનું સંપૂર્ણ સંચાલન તેમજ શિક્ષાપત્રીનો મહિમા શા.સ્વામી કપિલમુનિદાસજીએ કર્યો હતો.

આ ઉત્સવમાં તન-મન-અને ધનથી સંપૂર્ણ ફાળો બાબુભાઈ વાવીયા, વસંતભાઈ વાવીયા આદિક ખારધરના યુવાનોએ આપ્યો હતો.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
ત્રિ-રાત્રિય સત્સંગ સભા- ઐરોલી -મુંબઈ

ભુજ ધામના સ.ગુ.મહંત સ્વામીની આજ્ઞા સ.ગુ. સ્વામી બાલકૃષ્ણદાસજીના અથાગ મહેનતની સાથે યુવક મંડળના સંતોના માર્ગદર્શન હેઠળ કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ તથા યુવતી મંડળ ઐરોલી-મુંબઈ દ્વારા આયોજિત ત્રિ-રાત્રીય સત્સંગ સભાનું આયોજન થયેલું. જેમાં ધીરજાખ્યાનના માધ્યમથી શા. સ્વામી કૃષ્ણસ્વરૂપ દાસજીએ ભક્તોમાં ધીરજ સભર ભક્તિનું સંચાર કરી ભક્તિમય બનાવ્યા હતા.

એક દિવસ અલગ જ સભાનું આયોજન કરી ધ્રુવ-પ્રહ્લાદ જેવા બાળકો ઘરે બોલાવવા ઔપ્રથમ વ્યસનનો ત્યાગ અને બજારું ખાવાની ના પાડી હતી. આ વાત યુવાનો સ્પર્શી જતા ૩૦ જેટલા યુવાનો વ્યસનનો ત્યાગ કર્યો હતો.

આ સભાના આયોજનથી મહિલાઓ એકાદશી, રજસ્વલા ધર્મ પાલવાની નિયમો લઈ જીવન પરિવર્તન કર્યું હતું. યુવાનોમાં જોશની સાથે ઉત્સાહ વધ્યો. દર મંગળવારે સભા ધાય છે જેમાં ૧૦૦ જેટલા

ભક્તો ભાગ લઈ જીવનને કુતાર્ય કરે છે.

- સ્વામી ઘનશ્યામનંદનદાસજી

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
શાકોત્સવ : સિનોગ્રા

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, સિનોગ્રામાં તા. ૧૨-૨-૨૦૧૭ના રવિવારના રોજ શાકોત્સવ ઉજવવામાં આવ્યો. જેમાં અંજાર મંદિરના મહંત સ્વામી કેશવપ્રસાદદાસજીના મંડળના સંતો સ્વામી ભક્તિચરણદાસજી તથા સ્વામી સત્યપ્રકાશદાસજી, સ્વામી વ્યાસસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી સદ્ગુણસ્વરૂપદાસજી પધાર્યા હતા. અને કથાવાર્તાનો લાભ આપ્યો હતો ને રસોઈ કરીને ઠાકોરજીને જમાડ્યા હતા. અને સર્વે હરિભક્તો પણ મહાપ્રસાદ લીધો હતો.

- પૂજારી લાલજી ભગત, માધાપરવાળા

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
વસંત પંચમી તથા સાર્ધ શતાબ્દી મહોત્સવના ઉપલક્ષ્યમાં વિવિધ આયોજન : કોડડી

કચ્છશ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ તથા યુવતી મંડળ દ્વારા વસંત પંચમી નિમિત્તે હરિકૃષ્ણ મહારાજના સાર્ધ શતાબ્દી મહોત્સવના ઉપલક્ષ્યમાં વડીલો તથા યુવાનો દ્વારા શ્રીજી મહારાજે સ્વહસ્તે લખેલ શિક્ષાપત્રીના ૧૫૦ પાઠ કરવામાં આવ્યા હતા. તેમજ વસંતપંચમીના દિવસે સવારે સંતો દ્વારા શિક્ષાપત્રી પૂજન કરવામાં આવ્યું હતું અને બહેનોના મંદિરમાં સાંખ્યયોગી બહેનો દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું. અને સાંજે આખા ગામમાં સંખ્યાફેરીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં મોટી સંખ્યામાં હરિભક્તો જોડાયા હતા. તેમજ હરિકૃષ્ણ મહારાજના સાર્ધ શતાબ્દી મહોત્સવના ઉપલક્ષ્યમાં યુવક મંડળના યુવાનો તથા વડીલો દ્વારા ૧૫૦ હરિભક્તો મળીને ૧૫૦-૧૫૦ દંડવત પ્રણામ કર્યા હતા. તેમજ બહેનોના મંદિરમાં ૧૫૦ યુવતીઓ દ્વારા ૧૫૦-૧૫૦ પંચાગ પ્રણામ કરવામાં આવ્યા હતા. આ સમગ્ર આયોજન હરિકૃષ્ણ

મહારાજને રાજી કરવા માટે કરવામાં આવ્યું હતું.

- પ્રેમજી આર. દાલાઈ, કોડકી

★★★★★★★★★★★★★★★★

વસંતપંચમી ઉત્સવ : સુખપર

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, સુખપર મध्ये તા.

૧-૨-૨૦૧૭ મહા સુદ પના દિવસે શ્રી સહજાનંદ સ્વામી સ્વહસ્તે લખેલ ૨૧૨ શ્લોકનો નાનો ગ્રંથ એટલે

‘શિક્ષાપત્રી.’ આ શિક્ષાપત્રી જયંતી(વસંતપંચમી)ની ઉજવણી ધામધૂમથી કરવામાં આવી હતી. વહેલી સવારે મંગળા આરતી કર્યા બાદ બહોળી સંખ્યામાં વડીલો, યુવાનો અને બાળકો પધારી શિક્ષાપત્રીનું પૂજન કરેલ. શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રસાદી મંદિર, ભુજ સંસ્કૃત પાઠશાળામાંથી પધારેલ સંતોમાં સ્વામી સંતદાસજી તથા સ્વામી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી પધારીને શિક્ષાપત્રીનું પૂજન કરાવેલ. સમૂહ પૂજન થયા બાદ સમૂહ શિક્ષાપત્રીની આરતી ઉતારવામાં આવેલ. ત્યારબાદ શ્રીકાકોરજની શણગાર આરતી કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ આરતી, ધૂન્ય કરી શ્રીકાકોરજ આગળ ઘાળ ધરવામાં આવેલ. ત્યારબાદ શ્રીકાકોરજના ધરાવેલ પ્રસાદ તથા તેમના પ્રસાદીનો રંગ લઈ પધારેલ સર્વે હરિભક્તોએ ધન્યતા અનુભવી હતી.

તા. ૧૫-૨-૨૦૧૭ થી તા. ૨૧-૨-૨૦૧૭ સુધી શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ સાર્ધ શતાબ્દી મહોત્સવના ઉપલક્ષ્યમાં સમૂહ સ્વામિનારાયણ મહામંત્રની ધૂન તથા

મંત્રલેખન કરી મહારાજનો રાજીપો મેળવ્યો હતો.

- કિશોર આર. પિંડેરીયા, સુખપર

★★★★★★★★★★★★★★★★

૨૧મા એક માસીય માધસ્નાન સમાપન મહોત્સવની

ભવ્ય ઉજવણી : માંડવી

તા. ૧૦-૨-૨૦૧૭ શુક્રવારના રોજ

માંડવી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં સંતો-ભક્તોના સાંનિધ્યમાં માધસ્નાન સમાપન મહોત્સવની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. વહેલી સવારથી કચ્છ ચીવીસી, અબડાસા વાગડમાંથી સત્સંગીઓની માંડવી મંદિરમાં મોટી ભીડ જામી હતી. સવારે ૩:૦૦ વાગ્યાથી ૭:૦૦ વાગ્યા સુધી સહુ હરિભક્તો સમુદ્ર સ્નાન કર્યું હતું. શ્રીકાકોરજની શણગાર આરતી થયા બાદ બરાબર ૮:૦૦ વાગ્યે ઉત્સવમાં પધારેલા સહુ સત્સંગીઓ સંતોની સાથે બહેનોના મંદિરમાં પધરામણી થઈ. ત્યાં માઘ મહિનાના એક મહિના સુધી માંડવીમાં રહેતા તમામ સાં.યો. બહેનો તથા માંડવી ચારેય કાંધાના ગૃહસ્થ બહેનો દ્વારા શ્રીસ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનું મુખ્ય શાસ્ત્ર ‘શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન’ શાસ્ત્રના ૧૦૦૮ પાઠ કરવામાં આવ્યા હતા. તે શાસ્ત્રનું બહેનોના મંદિરમાં સંતો, ભક્તો, મહોત્સવના મુખ્ય યજમાનો, સાં.યો. બહેનો તેમજ ગૃહસ્થ બહેનો દ્વારા સમૂહ પૂજન કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ તમામ શાસ્ત્રોને વાજતે-ગાજતે બહેનોના મંદિરથી શ્રીસહજાનંદ સભામંડપમાં લાવવામાં આવ્યા હતા.

૮:૩૦ વાગ્યે વ્યાસાસનેથી પુરાણી સ્વામી દેવનંદનદાસજીએ પોતાની સુમધુર વાણીથી પધારેલા ભક્તોને માધસ્નાનનો મહિમા કહીને શ્રીતાજનોને રસતરબોડ કર્યા હતા. ત્યારપછી ૯:૦૦ વાગ્યે “શ્રીહરિ તપોવન ગુરુકુલ” થી પધારેલા બાળકો દ્વારા બહેનોના મંદિરથી દક્ષિણી પશ્ચિમથી સુંદર નૃત્ય કરીને શ્રીકાકોરજના અચરિત્વરૂપને પાલખીમાં બિરાજમાન કરીને શ્રીસહજાનંદ સભામંડપમાં લાવવામાં આવ્યા

હતા. ૯:૦૦ થી ૯:૩૦ સુધી પધારેલા શ્રીઠાકોરજીનો ધોડધોપચારોથી એવમ્ સમુદ્રજલથી માંડવીમાં રહેતા સંતો, ભુજ, અંજાર, પ્રસાદી મંદિર, ગુરુકુલોમાંથી પધારેલા સંતો તેમજ મહોત્સવના મુખ્ય યજમાન એવા અ.નિ. ખીમજીભાઈ ધનજી છભાડીયા, સુપુત્ર લાલજીભાઈ, મનસુખભાઈ વગેરે યજમાન પરિવાર દ્વારા મહાભિષેક કરવામાં આવ્યો હતો. લાખો ભક્તો શ્રીઠાકોરજીના અભિષેકના દર્શન કરીને ધન્યતા અનુભવી હતી.

ત્યારપછી ૯:૩૦ થી ૧૧:૦૦ વાગ્યા સુધી શ્રીહરિતપોવન ગુરુકુલથી પધારેલા બાળકો દ્વારા સાંસ્કૃતિક પ્રોગ્રામ રાખવામાં આવ્યો હતો. જેમાં 'નમન હુ કરું' પ્રાર્થનાથી લઈને 'ચટચટ વાગે ચાખડી' કીર્તન દ્વારા તેમજ ભાદરાના લોભી પ્રેમજી શેકના રૂપક દ્વારા પધારેલા સંતો-ભક્તોને, બાળકોને મંત્રમુગ્ધ કર્યા હતા.

છેલ્લે ભુજથી પધારેલા સ.ગુ.પુરાણી સ્વામી પ્રેમપ્રકાશદાસજીએ સભામાં આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા. ત્યારપછી સહુ ભક્તો શ્રીવૃંદાવનવિહારી હરિકૃષ્ણ મહારાજના ભોજનલાયમાં ભોજન પ્રસાદ લઈને સહુ છૂટા પડ્યા હતા.

આ મહોત્સવનું સંચાલન પુ. સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજીએ કર્યું હતું.

- કોઠારી સ્વામી, માંડવી મંદિર

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

શ્રીહરિ વિદ્યામંદિરના પ્રાંગણમાં ૬૮મા પ્રજ્ઞસત્તાક પર્વની ઉજવણી...

આજ રોજ દિનાંક : ૨૬મી જાન્યુઆરી ૨૦૧૭, ગુરુવારના રોજ શ્રીહરિ તપોવન ગુરુકુલ ગંગાજી દ્વારા સંચાલિત શ્રીહરિ વિદ્યામંદિર દ્વારા ૬૮મા પ્રજ્ઞસત્તાક પર્વની સંસ્થા પ્રમુખ સદ્. પુરાણી સ્વામી વિશ્વવલ્લભદાસજી, પુરાણી સ્વામી ચંદ્રપ્રકાશદાસજી, શાસ્ત્રી સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજી, પુરાણી સ્વામી દેવનંદનદાસજી, સ્વામી સત્યજીવનદાસજી આદિક

સંતો તથા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ, શિક્ષણ સમિતિના સભ્યો, શાળાના પ્રધાનાચાર્યશ્રી, શિક્ષકશ્રીઓ અને વિદ્યાર્થીઓની ઉપસ્થિતિમાં ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. સંતો અને યજમાનશ્રીના વરફૂ હસ્તે તિરંગા ધ્વજને મૂક્ત જગનમાં લહેરાવવામાં આવ્યા બાદ સમગ્ર વાતાવરણ રાષ્ટ્રભક્તિથી રંગાયેલું દ્રષ્ટિગોચર થયું હતું. મહાનુભાવીની પ્રસાદીની પૂષ્પમાળા દ્વારા સ્વાગતવિધિ બાદ શાળાના પ્રધાનાચાર્ય શ્રી નયનભાઈ ચાવડાએ સ્વાગત પ્રવચનનો દોર સંભાળ્યો હતો. પ્રસંગને અનુરૂપ બંધારણના મહત્વની પ્રસંગિક વાતો શાસ્ત્રી સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજી દ્વારા કરવામાં આવી હતી. સંસ્થા પ્રમુખ સદ્. પુરાણી સ્વામી વિશ્વવલ્લભદાસજીએ વિદ્યાર્થીઓને ભરતીયતાની ઓળખ પર ગર્વ કરી દેશ સંવર્ધનના કાર્યો કરવા બાબતે ભલામણ સાથે રૂડા આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

કાર્યક્રમના બીજા ભાગમાં વર્ગસહ સ્પર્ધાત્મક વિવિધ રમતોના નિદર્શનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું, જે પ્રેરક અને ઉત્સાહવર્ધક રહ્યું. ઉત્સવને વધાવવા શાળાના શિક્ષિકા બહેનોએ પૂષ્પની પાંદડીમાંથી આકર્ષક રંગોળી તૈયાર કરી હતી. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સંચાલન શિક્ષક શ્રી મોહનભાઈ બારોટે કર્યું હતું. પધારેલ સંતો અને મહેમાનોનું આભારદર્શન કરી શિક્ષક શ્રી વિજયભાઈ પટેલે કાર્યક્રમને પૂર્ણ જાહેર કર્યો હતો.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

શ્રીહરિ તપોવન ગુરુકુલ ગંગાજી દ્વારા શિક્ષાપત્રી જયંતિની ઉજવણી....

આજ રોજ મહા સુદી વસંતપંચમી, દિનાંક : ૦૧લી ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૭, બુધવારના રોજ શ્રીહરિ તપોવન ગુરુકુલ ગંગાજીના વિશાળ પ્રાર્થનાખંડમાં શ્રીઠાકોરજી સમક્ષ શિક્ષાપત્રી જયંતિની ભવ્ય ઉજવણી કરવામાં આવી હતી. નિત્ય નિયમ મુજબ પ્રાતઃપૂજા બાદ અતિશોભાયમાન આસને શિક્ષાપત્રી મહાપવિત્ર ગ્રંથને પધરાવી શાસ્ત્રી સ્વામી

કૃષ્ણવલ્લભદાસજીએ શિક્ષાપત્રીના એક-એક શ્લોકનું ગાયન કરતા પૂજન કરાવ્યું હતું. સ્વામી સત્યજીવનદાસજીના માર્ગદર્શન હેઠળ બધા વિદ્યાર્થીઓ અજ્ઞત, પૂષ્પ અને તુલસીપત્ર વડે સૂચનાનુસાર પૂજન કરતા હતા. જનમંગલના સામૂહિક પાઠ અને શ્રીઠાકોરજીની આરતી બાદ સામૂહિક ઈડવત કરી કાર્યક્રમને પૂર્ણ કરવામાં આવ્યો હતો.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
માઘ સ્નાન સમાપ્ત ઉત્સવ

આજ રોજ દિનાંક : ૧૦મી ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૭, શુક્રવારના રોજ શ્રીહરિ તપોવન ગુરુકુલ ગંગાજીના સંચાલક સંતો, શિક્ષકો અને વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા તીર્થધામ બંગાજીના તટે માઘ સ્નાન સમાપ્તિનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. ઘોતી અને સાલ ધારણ કરેલા ગુરુકુલના વિદ્યાર્થીઓએ પ્રથમ સંતો સંગાથે રાસની રમઝટ કરી હતી. શાસ્ત્રી સ્વામી કૃષ્ણવલ્લભદાસજીએ કથા-વાર્તા સ્વરૂપે માઘ સ્નાનના મહિમાની વાત કરી હતી. સ્વામી સત્યજીવનદાસજીના આયોજન મુજબ શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજનું સોડસોપચારે પૂજન, મહા અભિષેક અને પૂષ્પવૃષ્ટિથી પૂજન કરવામાં આવ્યું હતું. સંતો અને વિદ્યાર્થીઓએ ગંગાજી અને યમુનાજીના પવિત્ર કુંડમાં શ્રીહરિને સ્નાન કરાવી સમૂહ સ્નાનનો અનેરો અવસર માણ્યો હતો. ભીના વસ્ત્રે જ ગુરુકુલ પરત ઘઈ ગુરુકુલના વિશાળ પ્રાર્થના ખંડમાં વિરાજતા શ્રીધનશ્યામ મહારાજ, શ્રીનરનારાયણ દેવ અને શ્રીરાધાકૃષ્ણ દેવની આરતી ઉતારી કાર્યક્રમની સમાપ્તિ કરવામાં આવી હતી.

અહેવાલ : નિરવભાઈ ઉપાધ્યાય

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
ગાંધીધામ ગુરુકુલ - વજ્ર - ટાસોટસવ

શિક્ષણ સાથે સત્સંગયુક્ત સંસ્કારોનું સિંચન કરતા શ્રી સ્વામિનારાયણ ગુરુકુલ, ગાંધીધામ મध्ये શ્રીહરિકૃષ્ણ મહારાજ સાર્થ શતાબ્દી મહોત્સવના ઉપલક્ષમાં રવિવાર તા. ૧૨-૨-૨૦૧૭ના રોજ જવ-

તપ યજ્ઞનું આયોજન કરાયું હતું. મોટી સંખ્યામાં હરિભક્તો, ટ્રસ્ટીઓ, સંતો અને વિદ્યાર્થીઓએ આ યજ્ઞનો લાભ લઈ ધન્યતા અનુભવી હતી. વિદેશ કેન્યાના પ્રવાસેથી પરત ફરેલા સ.ગુ. સ્વામી મહાપુરુષદાસજી, શા. સ્વામી પુરુષોત્તમચરણદાસજી, શા. સ્વામી ભક્તવત્સલદાસજી આદિ સંતમંડળના સ્વાગત સન્માનમાં ઠાકરથાળી-રાસોત્સવનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સંતો-ભક્તોએ રાસ રમીને પોતાના ભક્તિભાવ પ્રગટ કર્યા હતા. ગુરુકુળના સંચાલક સંત પ્રમુખ સ.ગુ. સ્વામી મુક્તવલ્લભદાસજી, શા. સ્વામી પુરુષોત્તમસ્વરૂપદાસજી, સ્વામી હરિમુકુંદદાસજી, ડી. સ્વામી સત્યપ્રસાદદાસજી, સ્વામી સંતજીવનદાસજી આનંદભેર કાર્યક્રમમાં જોડાઈ આયોજન પાર પાડ્યું હતું. ગુરુકુળમાં ધો. ૧૦ અને ધો. ૧૨માં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓ ઠાકરથાળીના યજ્ઞમાનપદે રહ્યા હતા. ધો. ૧૦ અને ધો. ૧૨ના વિદ્યાર્થીઓને શુભેચ્છા પાઠવી ઉત્તરોત્તર પ્રબલિના આશીર્વાદ સાથે વિદાય સમારંભ યોજાયો હતો. ઠાકરથાળી બાદ મહાપ્રસાદ ભોજનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

- સ્વામી બાલમુકુંદદાસજી

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
સત્સંગ સભા - નેશ

તા. ૧૯-૨-૨૦૧૭ના રવિવારના દિવસે કચ્છ શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ આયોજિત રવિસભા (જહેરસભા)નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં આશરે ૮૦-૯૦ ની સંખ્યામાં ભાવિક ભક્તોએ લાભ લીધો હતો. જેમાં ભુજથી સ.ગુ. સ્વામી જ્ઞાનપ્રકાશદાસજી તથા વક્તા સ્વામી કૃષ્ણપ્રકાશદાસજી સ્વામીના મુખેથી અમૃતવાણીનો લાભ લઈ કૃતાર્થ થયા હતા.

- રાજેશ હરજી સાંખલા, નેત્રા

સત્સંગ સમાચાર વિદેશ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મેલ્બોર્ન પંચાંગિ મહોત્સવ - ૨૦૧૭

ઉજ્જવળ ભવિષ્યની શોધમાં ભગવાનના ભક્તો વિશ્વના ખૂણે ખૂણે પ્રસાર્યા અને ખુબ જ પ્રગતિ કરી જેના મૂળમાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની કૃપા, ૫.૫. ૧૦૦૮ આચાર્યશ્રી કૌશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ તથા ૫.૫. સ.ગુ. મહંત પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી આદિ સંતમંડળના આશીર્વાદથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મેલ્બોર્ન મધ્ય ભવ્ય પંચાંગી મહોત્સવ તા. ૨૨-૧-૧૭ થી તા. ૨૮-૧-૧૭ એમ સાત દિવસ ઉજવવામાં આવ્યો હતો.

તા. ૨૧-૧-૧૭ના શનિવારના સાંજે ભુજ મંદિરથી હરિભક્તોની ભાવનાને માન આપીને પધારેલા ૫.૫. સ.ગુ. મહંત પુરાણી સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી રામસ્વરૂપદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી દેવકૃષ્ણદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી ભગવદ્ભવનદાસજી, સ.ગુ. સ્વામી નારાયણવલ્લભદાસજી સ.ગુ. સ્વામી શાન્તિપ્રદાસજી આદિ બ્રહ્મનિષ ૧૪ સંતો તથા બેન્ડ અને લેડીમની સાથે શ્રીકાકોરજની પોથીયાત્રાનું ધામધૂમથી આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં મોટી સંખ્યામાં શ્રદ્ધાળુઓ જોડાયા હતા અને આવો અદ્ભુત હડાવો લીધો હતો. ત્યારબાદ પધારેલા વરિષ્ઠ સંતો તથા બહારગામથી પધારેલ મહેમાનોનું મંદિરવતી સ્વાગત કરવામાં આવ્યું હતું.

તા. ૨૨-૧-૧૭ રવિવારના સવારે કથાનો પ્રારંભ થયો હતો. જેમાં ભુજ મંદિરના વિદ્વાન વક્તા પુરાણી સ્વામી ભક્તિવિહારીદાસજી, શા. સ્વામી

વેદાંતસ્વરૂપદાસજી વ્યાસાસનેથી શ્રી નિષ્કુળાનંદ કાવ્ય અંતર્ગત શ્રીહરિભગવતી તથા શ્રી પુરુષોત્તમપ્રકાશ ગ્રંથનું સંગીતના સુરો સાથે કથાનું અદ્ભુત રસપાન કરાવ્યું હતું. કથામૃત બાદ પધારેલા સંતોના મુખેથી અલગ અલગ વિષયો પર વ્યાખ્યાનમાળાનો દરરોજ લાભ મળેલ હતો. તા. ૨૩-૧-૧૭ના ૫.૫. ૬.૫. ૧૦૦૮ આચાર્યશ્રી કૌશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ પધાર્યા હતા. સાંજે રિબેટનું યુવા ભક્તોને શીખ આપે એવું આયોજન કરેલ હતું. “મંદિરની જરૂરીયાત” વિષય ઉપર યુવા હરિભક્તો રિબેટ કરી હતી. તા. ૨૪-૧-૧૭ના સાંજે ભજનસંધ્યા તથા તા. ૨૫-૧-૧૭ના સાંજે કવીઝ જેવા વિવિધ આયોજનો યુવા સંતો તથા હરિભક્તોએ રજૂ કર્યા હતા.

જે દિવસની હરિભક્તો આતુરતાથી રાહ જોઈ રહ્યા હતા, જે દિવસે શ્રીકાકોરજ સાક્ષાત્ આવીને આ મંદિરમાં બિરાજમાન થયા છે તે દિવસ એટલે ૨૬મી જાન્યુઆરી તા. ૨૬-૧-૨૦૧૭ વહેલી સવારે શ્રીકાકોરજનો મહાઅભિષેક ૫.૫.૬.૫. આચાર્ય મહારાજશ્રીના શુભહસ્તે તેમજ ૫.૫. સ.ગુ. મહંત સ્વામી ધર્મનંદનદાસજી તથા અન્ય બ્રહ્મનિષ સંતોના હસ્તે અલૌકિક દર્શનનો લાભ હરિભક્તોએ લીધો હતો. ત્યારબાદ મહારાજશ્રી તથા મહંત સ્વામીના હસ્તે પાટોત્સવની મહાઆરતી તથા મહાઅન્નકૂટ દર્શનનો અલભ્ય લાભ લીધો હતો.

ત્યારબાદ શિખર ઉપરના કબરો તથા ધજાઓનું પૂજન સંતોના સાંનિધ્યમાં શ્લોકના ઉચ્ચારણ સાથે કરવામાં આવ્યું હતું. તેમજ નવનિર્મિત કલાકૃત સભર ત્રણ શિખરો, ગુમ્મટ તથા મંદિરમાં પ્રવેશ માટે મુખ્યદ્વાર, નૂતન વિશાળ સંસ્કાર ભવન(હોલ) જેમાં રસોઈઘર,

ઈન્વેનહોલ, લાઈબ્રેરી, નાના-મોટા રૂમો તથા અન્ય સહીત સભર રૂમોનું આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા મહંત સ્વામી તથા અન્ય વડીલ સંતો અને હરિભક્તોના હસ્તે ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યા હતા. તેમજ ૨૬ જાન્યુઆરી એટલે કે આપણા વતન (ભારત)નો 'બહાત્રંત્ર દિવસ' અને 'ઓસ્ટ્રેલીયા ૩' હોવાથી મંદિરમાં વિશાળ પટ્ટાંગણમાં ધ્વજવંદન મહારાજશ્રી અને સંતોની હાજરીમાં કરવામાં આવ્યું હતું.

તથા શહિદોના બલિદાનને યાદ કરીને બન્ને દેશના રાષ્ટ્રગાન બેન્ડ તથા લેડીમની સુમધુર સુરાવલિ સાથે કરવામાં આવ્યું હતું. તે દિવસે બપોરપછી દિવ્ય ઠાકોરજી તથા મહારાજશ્રીની અતિ અદ્ભુત તથા વિશાળ હૃદયસ્પર્શી શોભાયાત્રાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. નાના બાળકોથી લઈને યુવાનો તથા વડીલો સર્વે બેન્ડ તથા લેડીમ, ઢોલના ધબકારે ધ્વનીના ઝૂંજન સાથે મંડળી તથા ઝાંડીયારાસમાં જોડાઈને હર્ષભેર ઉત્સવની શોભા વધારી હતી. જેમાં આપણા વડીલ સંતો અને મોટી સંખ્યામાં બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો તથા બહારગામથી પધારેલા હરિભક્તો જોડાયા હતા. ત્યારબાદ સંધ્યા સમયે શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મેલ્બોર્નની બાળાઓ, યુવતીઓ તથા મહિલા મંડળની બહેનો દ્વારા રાસ-ગરબા તેમજ સી શક્તિ અને ભક્તિ સભર નાટકોના અતિ સુંદર સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ કરવામાં આવ્યો હતો.

તા. ૨૭-૧-૧૭ના કથાનું રસપાન કર્યાબાદ સુંદર રમત-ગમતનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં વોલીબોલ, ક્રિકેટ જેવી અન્ય રમતનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ઓસ્ટ્રેલીયાના અન્ય મંદિરના હરિભક્તો ઉત્સાહભેર ભાગ લીધો હતો. ત્યારબાદ બપોરના ભોજનબાદ બપોરના ૨:૦૦ વાગ્યે ચેરીટી વોકનું મંદિર તરફથી પ્રથમ વખત આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. તેમાં પ.પૂ. ધ.પૂ. આચાર્યશ્રી કૌશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજ પણ અન્ય સંતો સાથે જોડાયા

હતા. તેમાં એકઠું થયેલું દાન રોયલ ચિલ્ડ્રન હોસ્પિટલમાં બાળકોના આરોગ્ય માટે આપવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ મહારાજશ્રીના હસ્તે અદ્ભુત દિવ્ય રંગોત્સવમાં હરિભક્તો રંગતરબોલ ઘઈને મહારાજની લીલાને યાદ કરીને રંગમાં રંગાયા હતા. સાંજના સત્રમાં બાળકો તથા યુવકોનું સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ભુજ મંદિરના યુવા સંતોના માર્ગદર્શન હેઠળ નાના નાના બાળકો સંગીતકળાનું પ્રદર્શન કર્યું હતું. તેમજ નૃત્ય અને શીખ આપતા નાટકોની હૃદયસ્પર્શી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મેલ્બોર્ન પંચાબ્દિ મહોત્સવમાં નિષ્કુલાનંદ કાવ્ય ગ્રંથનું પૂજન કરીને તા. ૨૮-૧-૧૭ના પૂર્ણાહુતિ કરવામાં આવી હતી. તેજ દિવસે બપોરપછી વેદોપચારવિધીથી બ્રહ્મનિષ્ઠ સંતો સંસ્કૃત શ્લોકના ઉચ્ચારણથી શ્રીધનશ્યામ મહારાજ, શ્રીનરનારાયણદેવ તથા શ્રીરાધાકૃષ્ણદેવ આદિ દેવોનો રાજોપચાર વિધીનું દિવ્યાદિવ્ય દર્શનનો લ્હાવો લીધો હતો.

પૂર્ણાહુતિના બીજા દિવસે રવિવારે અદ્ભુત મહાપૂજા વરિષ્ઠ સંતોના સાંનિધ્યમાં કરવામાં આવી હતી. જેમાં બહોળી સંખ્યામાં ભાઈઓ, બહેનો તથા બાળકો ભાગ લીધો હતો. તા. ૩૦-૧-૧૭ના રોજ ઉત્સવમાં પધારેલ મહંત સ્વામી સાથે ૧૬ સંતો ઓસ્ટ્રેલીયાના અન્ય મંદિરોમાં હરિભક્તોને સુખ આપવા પ્રયાણ કર્યું હતું.

વિશેષમાં ગતસાલની જેમ સ.ગુ. સ્વામી શાન્તિપ્રિયદાસજીના નેજા હેઠળ ૪ સંતો તા. ૧૦-૨-૧૭ સુધી રોકાયા હતા. તે દરમિયાન અતિ સુંદર કથાનું પાન, શિબિર તથા માષ્ટાન, શાકોત્સવ અને ઠાકરયાળી જેવા ઉત્સવોથી ભક્તોને ભક્તિસભર લાભ આપ્યો હતો. આ ઉત્સવ અનેક ભક્તોના હૃદયમાં સ્મૃતિરૂપે અખંડ રહેશે એવી સ્મરણીય હતો.

- દિપકભાઈ રાવવાણી

વીર બાળભક્ત

આજ અને ઈય બાળભક્તો! આજે તમને તમારા જેવા જ એક બાળભક્તની મહાનતાની વાત કરવી છે. સંતો આપણાં જીવનના સુખ માટે જ આપણને ઓપપાઠ આપતાં હોય છે. શ્રીજી મહારાજે એટલાં માટે જ શિક્ષાપત્રીનું પાલન કરવાનું કહ્યું છે. શિક્ષાપત્રીની આજ્ઞા એ આપણો ધર્મ અને કર્મ છે. જેનું પાલન કરવું જ જોઈએ. આ પાલન કરવામાં ક્યારેક મુશ્કેલી આવે તો ડભી જઈને આજ્ઞા ધોય ન કરવી, પણ તેની સામનો કરવો.

આવો જ એક પ્રસંગ અમરેલીના બાળભક્ત દેવસીનો છે. અમરેલી જિલ્લાના પીઠવાજીળ ગામનો દેવસી બાળપણથી જ સત્સંગના રંગ રંગાયેલો હતો. પણ તેના ઘરમાં આ-આપ તથા કુટુંબીજનો સત્સંગી ન હતા. તેથી દેવસીને કનડગત કરવામાં તેના કુટુંબીઓ કંઈ બાકી રાખતા ન હતા. નિત્યપૂજા કરવા ન દે. શ્રીજીમહારાજની મૂર્તિ ફાડી નામે. લલણ-કુચીવાણું ખાવા માટે ભજજમરી કરે. ન માને તો મારપીટ કરે. ઓરડામાં પૂરી ભૂખ્યો રાખે. સાત હેરાન કર્યાં કરે. છતાં દેવસી પોતાની ટેકમાંથી ડગતો નહિ. સ્વામિનારાયણ ભજવાનને કઠાપિ ભૂલતો નહીં. આ તમામ દુન્યને હસતા મુખે સહન કરતો. તેણે મનમાં એક કડી યાદ રાખેલ હતી.

શ્રી ઘનશ્યામ બાળશંકેશ

શા. સ્વામી સંતસ્વરપદસ્થ

‘હું હરિનો હરિ છે મમ રક્ત, એ ભરોલ્યો જય નહિ । જે હરિ કરશે તે મમ હિતનું, એ નિશ્ચય બદલાય નહિ ॥ જેને ભજવાનનો અશરો હોય તેના મોટા વાહણ જેવાં દુન્યો પણ તારાજળ ટળી જાય છે.

એવામાં એક સમયે પીઠવાજીળ ગામના કેટલાક હરિભક્તો સાથે મળી ગડપુર શ્રીજીમહારાજનાં દર્શન કરવા જવાના હતા. દેવસીને પણ તેની સાથે મહારાજના દર્શન કરવાની ઈચ્છા થઈ. એ સંપ્રદાયની રીતને જાણતો હતો કે તીર્થવાયામાં જઈને ત્યારે રસ્તામાં પારકું અન્ન ખાવું નહિ, પોતાના ઘરનું જ ખાવું જોઈએ. આથી દેવસીએ પોતાની માતાને કહ્યું કે ‘મા, મારે હરિભક્તોની સાથે ગડપુર જવું છે તો મને ભાણું તૈયાર કરી આપ.’

દેવસીભગતની માએ ગરમ થઈને કહ્યું, ‘ત્યાં શું કાટકું છે? વાડીમાં કામ કોણ કરશે? છતાં તારે જાણું હોય તો જા. પણ હું તને કઈ ભાણું કરી આપવાની નથી.’ દેવસીએ આ વાત હરિભક્તોને કહી. હરિભક્તોએ કહ્યું, ‘હું, ચિંતા ન કર અને તને અમારા ભાતમાંથી આપીશું.’ આમ કહી દેવસીને પોતાની સાથે લઈને નીકળ્યા. બે દિવસે સંઘ ગડપુર પહોંચ્યો. પાંચ દિવસ સુધી સૌને શ્રીજીમહારાજ અને સંતોના દર્શન કર્યાં. કલા-વાર્તાનો અને સેવાનો લાભ લીધો. દેવસીની તો વાત જ શું કરવી! એ તો શ્રીજીમહારાજ અને સંતોથી દૂર જ ન થાય. જવાનું નામ જ ન લે.

પછી હરિભક્તોનો સંઘ મહારાજની આજ્ઞા લઈ વિદાય લીધી. મહારાજે આસીર્વાદ આપ્યા. સંઘ નીકળ્યો તો વેલા નહીન સામે કાંડે પહોંચ્યા. ત્યાં તો આશ્ચર્ય દેવસીને સુંદર ચેત વગ પારી શ્રીજીમહારાજના દર્શન થયાં. બીજા કોઈને દેખાય નહિ. દેવસી હરખાતો હરખાતો શ્રીજીમહારાજની પાસે ગયો. તો મહારાજ આગળ ચાલ્યા. પાછી તો મહારાજ જેમ-જેમ આગળ ચાલ્યા જાય. તેમ-તેમ દેવસી પણ તેમની પાછળ પાછળ ચાલવા લાગ્યો. શ્રીજીમહારાજનાં સહજે ચાલ ઉતાવળી, એટલે દેવસી ભગત પણ ઉતાવળે પગલે સંઘની આગળ ચાલ્યો જાય. આ જોઈ એક હરિભક્તે પૂછ્યું, ‘દેવસી! તું કેમ આમ ઉતાવળે આગળ ને આગળ ચાલતો જાય છે? બધાની સાથે ચાલ. નહિતર રસ્તો ભૂલી જઈશ.’

દેવસી કહે, ‘આ જુઓને, રસ્તો બતાવનાર શ્રીજીમહારાજ મારી આગળ ને આગળ ચાલ્યા જાય છે.’ સંઘ દામનગર પહોંચ્યો. ત્યાં રાત રોકાયા. સવારે પરવારી સંઘ આગળ ચાલ્યો. દેવસીએ જોયું તો ત્યારે પણ મહારાજને આગળ ને આગળ ચાલતા જોયા. દેવસી તો શ્રીજીમહારાજની પાછળ-પાછળ ચાલતા સંઘ કરતાં લહેલો પીઠવાજીળ ગામમાં પહોંચી ગયો. ઘરે જઈ દેવસીએ બારણું ખટખટાવ્યું. તેની માએ બારણું ખોલ્યું. ત્યાં તો સ્વયં શ્રી સ્વામિનારાયણ ભજવાનને ઘરમાં પ્રવેશતા જોયા ને તેમની પાછળ દેવસીને જોયો. દેવસીની માને આશ્ચર્ય સમ્પાત્તું નહોતું, તે દોડીને દેવસીને બાથમાં લઈ ભેટી પડી. વધારા કરતાં કહે, ‘આવી ગયો મારા દીકરા? તું એકલો કેવી રીતે આવ્યો? આ કોણ છે?’ ‘મા, એ સ્વયં સ્વામિનારાયણ ભજવાન છે.’

‘સ્વામિનારાયણ ભજવાન મારે ઘેર?’ ‘હા, અમે સ્વામિનારાયણ છીએ. આ તારો દિકરો રસ્તો ભૂલી ન જાય તેથી ગડપુરથી તેની સાથે આવ્યા છીએ’ એમ કહી શ્રીજીમહારાજ ઘરના બારણાની સામે દોલિયો હતો ત્યાં બિરાજમાન થયા.

દેવસીની માને પ્રતીતિ થઈ. તે દોડીને શ્રીજીમહારાજનાં ચરણોમાં પડી ગઈ. ‘મહારાજ! હે પ્રભુ! મને માફ કરો. મેં તમારો મને આ તમારા ભજત દેવસીનો ખૂબ ક્રોધ કર્યો છે. મને આપની સત્સંગી બનાવો.’ એમ કહેતા મા રડવા લાગી. ભજવાન જીવનના ગુના સાચું જોયા નથી. એકવાર જીવ ભજવાનને ઘરજો જાય એટલે ભજવાન એના બધા અપરાધ માફ કરી દે છે. શ્રીજીમહારાજે તો દેવસીની માના અપરાધ માફ કરી કંઈ પહેરાવી સત્સંગી કરી. પછી તો દેવસીની માએ મહારાજ માટે ધ્યાન બનાવ્યો. મહારાજ ધ્યાન જમી અઠંટય થઈ ગયા. ત્યાર પછી દેવસીનું આખું કુટુંબ સત્સંગી થયું.

બાળમિત્રો! જે ભજવાનના સમ્યા ભક્ત થાય છે. તેને ભજવાન જરૂર રસ્તો દેખાડે છે. અને તેની મુશ્કેલીઓ દૂર કરે છે.

૧. શ્રી નરનારાયણ દેવની માતાનું નામ શું છે?

(અ) સાવીત્રી દેવી (બ) મુર્તિદેવી (ક) ભક્તિદેવી (ડ) અનસૂયાદેવી
૨. શ્રી નરનારાયણદેવનો કયા જન્મ નક્ષત્રમાં થયેલો છે?

(અ) એશ્વીની (બ) પુષ્ય (ક) રોહિણી (ડ) ફાલ્ગુની
૩. ભુજમાં શ્રી હરિકૃષ્ણભદ્રારાજની મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા કઈ સાલમાં કરવામાં આવી હતી?

(અ) ૧૯૮૨ (બ) ૧૮૯૧ (ક) ૧૯૭૭ (ડ) ૧૯૨૭
૪. નરનારાયણ દોષ, પ્રગટ ભયે નરનારાયણ દોષ; આ કીર્તન કોણે બનાવ્યું છે?

(અ) મુક્તાનંદસ્વામી (બ) નિષ્કુળાનંદ સ્વામી (ક) બ્રહ્માનંદસ્વામી (ડ) પ્રેમાનંદ સ્વામી
૫. શ્રી નરનારાયણદેવના ચાર આયુષના નામ આપો?

(અ) શંખ, ધનુષ્ય, ગદા, પદ્મ (બ) ગદા, ચક્ર, પરશુ, ધનુષ્ય (ક) શંખ, ગદા, પદ્મ, ચક્ર (ડ) ચક્ર, ધનુષ્ય, ત્રીશુલ, પદ્મ
૬. પંચરાત્ર શાસ્ત્રના આચાર્યનું નામ આપો?

(અ) નારદ મુનિ (બ) કપીલમુનિ (ક) શાન્ડીલ્યજી (ડ) વ્યાસજી
૭. ભુજના સુંદરજી સુધારની માતાનું નામ શું હતું?

(અ) લાખીબા (બ) સેજલબા (ક) મોંઘીબા (ડ) ચૂરજબા
૮. શ્રીરંજનેત્ર કયા રાજ્યમાં આવે છે?

(અ) તામીલનાડુ (બ) કર્ણાટક (ક) આંધ્રપ્રદેશ (ડ) મહારાષ્ટ્ર
૯. ધુળેટીના દિવસે શુ કરવામાં આવે છે?

(અ) ઉપવાસ (બ) રંગોત્સવ (ક) યજ્ઞ (ડ) પુષ્યએલોત્સવ
૧૦. મુક્તાનંદ સ્વામીનો જન્મ કઈ સાલમાં થયો હતો?

(અ) સ. ૧૮૧૪ (બ) સ. ૧૯૧૭ (ક) સ. ૧૮૦૨ (ડ) સ. ૧૮૧૨

કા	ગ	ચ	ટ	શબ્દરચના	વ	જા	ઠ
ઘ	વા	ઘ	ટ	શ્રીભક્ષ્યારણ	ધ	ઝ	ટ
પી	લા	પી	લા	વિષ્ણુ કરેલાં	સ	સો	ર
ના	ક	ના	ક	કેશવક આમોના નામ	ખ	ખા	ક
વ	તા	વ	તા	અહીં આપેલા છે તે પાલી	મ	મા	કા
ડું	વા	ડું	વા	નુકેલા પાનામાં ધોળ	બ	બા	કા
જ	પુ	જ	પુ	અથર પુસ્ત્રી નામ	બ	બા	કા
ઠી	હી	ઠી	હી	પૂર્ણ કરો.	ન	ના	ર
ગ	બ	ગ	બ		મ	મા	ર
કા	કા	કા	કા	★ ★ ★	સ	સા	કા
અ	ગા	અ	ગા	★	લુ	ધા	
★	★	★	★	★			

-: ચત અંકના જવાબો :-

લાંદીપની, ભુજ, રામાનુજનાચાર્ય, નીષ્કુળાનંદ સ્વામી બ્રહ્મજ્ઞ, કવિય, વેરય, સુત્ર, કપીલમુનિ, ભુજ, હસ્તિનાપુર, દાન, ઈ.સ. ૧૯૦૬

વે	તા	યા	સૂ	ત્ર	ના	સૂ	ત્ર	અ	હુ	ના	મ
દાં	સૂ	ગ	વા	સૂ	દે	વ	મ	હા	ત	મ્ય	ગ
ત	વ્યા	સ	પ	ત્ર	ગ	ન	વિ	હુ	તી	ની	વિ
વિ	હ	રિ	ગા	ભા	વ	ર	શ્રી	ગી	ફ	હ	જી
ભ	ગ	વ	દ	ગી	તા	વા	ભા	ત	વિ	તિ	સ
વે	ત્ર	મ	ન	મ	હા	ભા	ર	ત	ને	સ	હ
ત	શ્રી	ક	જી	વે	ન	જી	વા	ર	સા	સા	અ
વા	સૂ	દે	વ	દ	ભા	ગ	હુ	પ	ક	પ્ય	ના
ઉ	પ	ની	સ	દ	ગ	વિ	મા	ગી	મા	પ	મ
શ્રી	વિ	જી	વા	સૂ	શ	વિ	હુ	ત	સ	મ	વિ
થા	હા	વ	હ	ક્ય	સ્મૃ	તિ	મા	ભા	સૂ	સૂ	વે
શ્રી	મ	દ	પં	ચ	રા	ત્ર	ના	ર	ત્ર	તિ	સ

નામ.....

અમ..... તાલુકો..... ઉપર.....

શબ્દ..... ધો..... ધો.ન.....

શ્રી સ્વામિનારાયણ ધર્મસંદેશને મળેલ ભેટની યાદી

- ૫૦૦/- જાદવા પરબત સેંઘણી, નારણપર, નવી ફોર વ્હીલર વેગનાર ખરીદી તે નિમિત્તે ભેટ
- ૨૦૦/- જનકભાઈ એમ. ભટ્ટ, ભુજ, ૭ મા વેતન પંચ પગાર સાથે ફલપેન્શન વર્તા ભેટ
- ૨૫૫/- નીલ વિનોદ વરસાણી હ દાદા માવજી કાનજી વરસાણી, માધાપર, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૨૦૦/- અ.નિ. નાનજી મનજી વરસાણી પરિવાર, ભક્તિનગર, શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નતાર્થે ભેટ
- ૫૦૦/- નારણ દેવરાજ કાસા, દહીંસરા, નવી ફોર વ્હીલર ગાડીની ખરીદી કરી તે નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- શ્રી નરનારાયણદેવ કન્સ્ટ્રક્શન ક્લુ., હ. મુકેશભાઈ વરસાણી કોડકી, શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નતાર્થે ભેટ
- ૩૦૦/- શાંતિલાલ હરજી ભંડેરી, વેકરા, ચિ. અંજલીના જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- કિશન ગોપાલ સામજી વાગડીયા, માધાપર, જન્મદિવસ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- હાર્દિક મનોહરન ભુવા હ. શીવજીભાઈ, કોઈમ્બતુર હાલે ખાસ્તર હેંદરાભાઈ, સગાઈ નિમિત્તે ભેટ
- ૧૫૧/- વાલજી નાનજી ગોગારી, ઘડીની, સાર્ધ શતાબ્દી મહોત્સવ નિમિત્તે ભેટ

લાવલીનું આમંત્રણ

શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજનો ૭૫મો વાર્ષિક પાટોત્સવ

શ્રી નરનારાયણદેવનો

૧૯૪મો વાર્ષિક પાટોત્સવ

આયોજક : શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ભુજ-૬૯૪

૭૫

:: પ્રારંભ ::

ચૈત્ર વદ ૧૩ સોમવાર,
તા. ૨૪-૪-૨૦૧૭

:: સમાપ્તિ ::

વૈશાખ સુદ ૫ રવિવાર,
તા. ૩૦-૪-૨૦૧૭

શ્રી ઘનશ્યામ મહારાજનો

અમૃત

મહોત્સવ

તા. ૨૪ થી ૩૦ ૪-૨૦૧૭

૧

૨

૩

૪

૫

૬

૭

૮

૯

૧૦

૧૧

૧૨

(૧-૨) શ્રીહરિ તપોવન ગુરુકુળમાં ઉજવાયો પ્રજાસત્તાક દિન-રામપર (વેકરા). (૩-૪) ત્રિદિવસીય સત્સંગ સભા-ખારઘર (મુંબઈ). (૫-૬) શ્રી શિક્ષાપત્રી પૂજન તથા પ્રભાતફેરી - કોડકી ભવાનીપુર. (૭) ભુજ મંદિર સંચાલિત નૂતન શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ ભવન મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા - પવઈ (મુંબઈ). (૮) નવા ઉદ્યમો શરૂ કરેલા યુવા ભક્તોને ભલામણ સાથે આશીર્વાદ આપતા પ.પૂ. મહંત સ્વામી - સિડની (ઓસ્ટ્રેલિયા). (૯) શિક્ષાપત્રી જયંતી દિને પૂજન કરતા સંતો - ભક્તો - માંડવી. (૧૦-૧૧-૧૨) માઘ સ્નાન - પર્ય, એડેલાઈડ, સીડની (ઓસ્ટ્રેલિયા).

મહાપૂજા, મંદિરને ફૂલ શણગાર તથા ધનુર્માસ ધૂન - યાણા મુંબઈ

શ્રી સ્વામિનારાયણ સત્સંગ ભવન - યાણાનો ૬ઠો વાર્ષિક પાટોત્સવ ઉજવાયો

